

ปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว
ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

हररषषष ऑरररररर

สารนरषषषนี้เป็นส่วนหนर่งของการศरษาตามหลักรฐรศรลปศรศรรมห่าบัณทศร
ศรขารวศารการจ้ดการการท่องเทรยว คณะการท่องเทรยวและการร่องแรม
มหาวิทยาลัยรฐรกรจ้บัณทศร

พ.ศ. 2563

**Factors in traveling selection of Thai tourists to travel at Mon Chaem,
Chiang Mai Province**

Hansa Srisuwan

**A Individual Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Arts Program in Tourism Management**

Faculty of Tourism and Hospitality,

Dhurakij Pundit University

2020

ใบรับรองสารนิพนธ์

คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อสารนิพนธ์ บัณฑิตในการเลือกเส้นทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม
จังหวัดเชียงใหม่

เสนอโดย นางสาวหรรษา ศรีสุวรรณ

สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ดร.อนันต์ เชื้อชาญุกิจการ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์แล้ว

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์ เข้มทอง)

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ดร.อนันต์ เชื้อชาญุกิจการ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัศวิน แสงพิกุล)

คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรมรับรองแล้ว

.....คณบดีคณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑาทันติ ชุบชูวงศ์)

วันที่ ... ๑๐ ... เดือน ... ๑๑ ... พ.ศ. ... ๒๕๖๓

หัวข้อสารนิพนธ์	ปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	หรรษา ศรีสุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.อนันต์ เชื้อชาญกิจการ
สาขาวิชา	การจัดการการท่องเที่ยว
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยในการเลือกเดินทาง ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จำนวน 400 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วย สถิติ t-test และสถิติ One-way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า

1) ปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่านักท่องเที่ยวมีปัจจัยในการเลือกเดินทางอยู่ในระดับมาก โดยนักท่องเที่ยวมีการเลือก ด้านแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.67$) และด้านการคมนาคม ($\bar{X} = 3.67$) มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.63$) ด้านที่พัก ($\bar{X} = 3.60$) และด้านความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.59$) ตามลำดับ

2) จากการเปรียบเทียบปัจจัยในการเลือกเดินทาง ของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า อายุ และรายได้ ของนักท่องเที่ยวมีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยเพศ และระดับการศึกษา พบว่า ไม่ส่งผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การเลือกเดินทาง, นักท่องเที่ยวชาวไทย, ม่อนแจ่ม

Individual Study	Factors in traveling selection of Thai tourists to travel at Mon Chaem, Chiang Mai Province
Author	Hansa Srisuwan
Advisor	Dr. Anan Chieochankitkan
Department	Tourism Management
Academic Year	2019

ABSTRACT

The purposes of this study were to 1) study factors in traveling selection of Thai tourists to travel at Mon Chaem, Chiang Mai province; and 2) to compare factors in traveling selection of Thai tourists to travel at Mon Chaem, Chiang Mai province that classified by personal factors of Thai tourists to travel at Mon Chaem, Chiang Mai province. 400 Thai tourists to travel at Mon Chaem, Chiang Mai province were drawn to be the sample of the study. The research instruments, a questionnaire, was used to collect the data which were analyzed by percentage, mean, standard deviation, and t-test, and One-way ANOVA. The results were described as follows:

1) Factors in traveling selection of Thai tourists to travel at Mon Chaem, Chiang Mai province were found that travelers had factors in traveling selection at high level. The tourists selected in terms of tourism ($\bar{X} = 3.67$) and transportation ($\bar{X} = 3.67$) mostly, followed by other facilities ($\bar{X} = 3.63$), accommodation ($\bar{X} = 3.60$), and safety ($\bar{X} = 3.59$) respectively.

2) The comparison of factors in traveling selection of Thai tourists to travel at Mon Chaem, Chiang Mai province classified by personal factors, it was found that the age and income of tourists were factors in choosing to travel to Mon Chaem, Chiang Mai Province. There was significantly different at the level of 0.05, and the level of education showed that there was no significant effect at the level of 0.05.

Keywords: Traveling Selection, Thai Tourists, Mon Chaem

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก ดร. อนันต์ เชื้อชาตฤทธิ อธิการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่คอยให้คำแนะนำ ปรึกษา ดูแลเอาใจใส่และเสียสละเวลาในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของงานวิจัยครั้งนี้ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่ง และขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความรู้ จนผู้วิจัยสามารถนำมาใช้ในการทำงานวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ หากขาดความร่วมมือจากนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางท่องเที่ยวที่เขมรอนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ และเป็นผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อปัจจัยในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวที่เขมรอนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ปัจจัยการตัดสินใจ ทำให้ได้ผลการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา และปรับปรุงกลยุทธ์เกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจมาท่องเที่ยวที่เขมรอนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัวของผู้วิจัย คือ บวรพาจารย์ บุพการี รวมทั้งพี่ ๆ เพื่อน ๆ นักศึกษา และเพื่อน ๆ ที่ทำงานที่ช่วยเหลือในยามมีอุปสรรค และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยสามารถทำวิจัยในครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

หรรษา ศรีสุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	5
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
1.7 สมมติฐานการวิจัย.....	7
1.8 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2. แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 จังหวัดเชียงใหม่.....	9
2.2 อำเภอแม่ริม.....	15
2.3 ความเป็นมาเกี่ยวกับม่อนแจ่ม.....	16
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....	17
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยดึงดูด.....	27
2.6 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	34
3.1 ประเภทของงานวิจัย.....	34
3.2 ประชากร และการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	34
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
3.4 การรวบรวมข้อมูล.....	35

สารบัญ

บทที่	หน้า
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	37
ตอนที่ 2 ปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เลือกเดินทาง มาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่.....	39
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน.....	44
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	54
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	54
5.2 การอภิปรายผล.....	56
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	58
บรรณานุกรม.....	30
ภาคผนวก.....	54
แบบสอบถาม.....	65
ประวัติผู้วิจัย.....	69

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 แสดงค่าความถี่ ร้อยละ จำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	37
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านแหล่งท่องเที่ยว.....	39
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านที่พัก.....	40
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านความปลอดภัย.....	41
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยในการเลือกเดินทางด้านการคมนาคม.....	42
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ.....	43
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยในการเลือกเดินทางในภาพรวม.....	44
4.8 แสดงผลการทดสอบค่าแปรปรวน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามเพศ โดยใช้ t-test.....	45
4.9 แสดงผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามอายุ.....	46
4.10 แสดงผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามอายุ ด้านแหล่งท่องเที่ยว.....	47
4.11 แสดงผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	48
4.12 แสดงผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตาม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	50
4.13 แสดงผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตาม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้านความปลอดภัย.....	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.14 แสดงผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตาม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ.....	52
4.15 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	53

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2-1 องค์ประกอบที่สำคัญของการท่องเที่ยว.....	23

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวสูงและมีผลต่อการพัฒนาประเทศ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยในแง่เศรษฐกิจ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจได้ นอกจากนี้การส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่น ก่อให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่การจ้างงาน การสร้างอาชีพและรายได้ไปสู่ชุมชน และท้องถิ่น ซึ่งในภาพรวมแล้วจะนำไปสู่การสร้างความสำเร็จเติบโตทางเศรษฐกิจ และมีความเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ในขณะที่แง่ทางสังคมนั้น การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวภายใต้แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จะทำให้เกิดการพัฒนาด้านสาธารณสุข ปลอดภัย และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ยกกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ให้ดีขึ้น รวมทั้งช่วยปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนมีความรู้สึกรักและหวงแหนทรัพยากรในท้องถิ่นของตน อันจะนำมาซึ่งการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ทรัพยากรอย่างมีจิตสำนึก นอกจากนี้การเดินทางท่องเที่ยวยังเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้แก่นักท่องเที่ยวได้นำความรู้และประสบการณ์ จากการเดินทางมาปรับใช้ในการพัฒนาชีวิต และสังคมให้ดีขึ้น (น้ำฝน จันทน์นวล, 2555)

ในปัจจุบันเป็นที่ตระหนักว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้กลายเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของโลก ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้เจริญเติบโตจนเป็นสินค้าหลักในระบบการค้าหลักของประเทศ เนื่องจากการท่องเที่ยว คือ กิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในชีวิตมนุษย์และมีอัตราความต้องการมากขึ้นทุกวัน เพราะด้วยภาวะทางสังคมในปัจจุบัน ทำให้มนุษย์เกิดความเครียด อาจเครียดจากการเรียนหรือเครียดจากการทำงาน มนุษย์จึงเลือกหาความสุขโดยการท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยวของมนุษย์ก็จะแตกต่างกันออกไป แต่สำหรับนักท่องเที่ยวที่เลือกท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติเพราะต้องการความสบายใจ ความผ่อนคลาย การท่องเที่ยวทางธรรมชาติจึงเป็นทางเลือกอันดับต้น ๆ ที่นักท่องเที่ยวจะนึกถึง ซึ่งประเทศไทยมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามมากมายและเหมาะสำหรับการพักผ่อนของนักท่องเที่ยว อาทิเช่น เกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา (พรประภา พานิช, 2557)

การเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยของคนไทยช่วยกระจายรายได้ลงสู่ระบบเศรษฐกิจในประเทศ โดยเฉพาะเศรษฐกิจในท้องถิ่นพื้นที่ที่เป็นเมืองท่องเที่ยวและตามเส้นทางท่องเที่ยว โดยในปี 2559 ที่ผ่านมา จากรายงานของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า เม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจที่เกิดจากการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยอยู่ที่ประมาณ 8.69 แสนล้านบาท จากปัจจัยแวดล้อมตลาดไทยเที่ยวไทยผนวกกับสถานการณ์ในประเทศทั้งในด้านของเศรษฐกิจของประเทศที่คงจะฟื้นตัวต่อเนื่องและความสงบภายในประเทศ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า รายได้จากคนไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศน่าจะมียอดค่าประมาณ 9.30-9.38 แสนล้านบาท หรือขยายตัวประมาณร้อยละ 7.0-8.0 เมื่อเทียบกับที่เติบโตร้อยละ 8.3 ในปี 2559 และคาดว่าจะมีคนไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศประมาณ 158.2-159.7 ล้านคน-ครั้ง ขยายตัวร้อยละ 6.2-7.2 จากที่เติบโตประมาณร้อยละ 7.3 ในปี 2559 ที่ผ่านมา (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2560)

จังหวัดเชียงใหม่มีสถานที่ท่องเที่ยว ในรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และแหล่งอำนวยความสะดวกทันสมัยสำหรับนักท่องเที่ยว ทั้งที่พัก โรงแรม รีสอร์ทและโฮมสเตย์ ที่มีชื่อเสียงทั้งร้านอาหารจำนวนมาก จึงเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ ชาวต่างประเทศ เชียงใหม่จึงเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญประเทศและระดับโลก ด้านสินค้าบริการ จังหวัดเชียงใหม่มีจุดแข็งด้านสินค้า และบริการหลากหลายรูปแบบที่สามารถสะท้อนความเป็นเอกลักษณ์เชิงวัฒนธรรม และรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว อย่างเพียงพอ

ข้อมูลจากสำนักงานท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ระบุว่าจังหวัดเชียงใหม่ มีผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยว จำนวน 9 กลุ่มผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย GOLF / Wedding Honeymoon / Health and Wellness / Ecotourism เป็นเส้นทาง แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ / ศาสนา / อาหาร / OTOP / พื้นที่ชุมชนท้องถิ่นที่มีกิจกรรมท่องเที่ยว เชิงวิถีชีวิต / กลุ่มสินค้าท่องเที่ยว Theme และกระแส (Trend)

จังหวัดเชียงใหม่ ไม่เพียงแต่เป็นสถานที่นิยมของชาวไทยเท่านั้น แต่ยังมีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับระดับสากล เห็นได้จากการจัดอันดับเมืองท่องเที่ยวของนิตยสารด้านการท่องเที่ยว สำคัญของโลก กล่าวคือ

- ปี พ.ศ.2556 จังหวัดเชียงใหม่ได้รับการจัดลำดับจากนิตยสารการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ นิตยสาร Travel & Leisure จัดอันดับให้เป็น Top Cities ของเอเชียลำดับที่ 3 รองจากกรุงเทพฯ และ โตเกียว และ Trip advisor จัดอันดับให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นเป้าหมายการเดินทาง Top 25 Destinations ของเอเชีย อันดับที่ 6 และเป็น Top 10 Cities ของเอเชียจากนิตยสาร Conde Nest Traveler

จากการเก็บข้อมูลการสืบค้นการท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวชาวจีนของเว็บไซต์ Trip Advisor's daodao.com ระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม 2556 พบว่า จังหวัด เชียงใหม่เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่างประเทศที่นักท่องเที่ยวจีนให้ความนิยมเป็นอันดับที่ 12

ปี พ.ศ. 2558 จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับรางวัลด้านการท่องเที่ยว ดังนี้

- รางวัล Best Destination เมืองท่องเที่ยวยอดนิยมของนักท่องเที่ยวจีน THE BEST of THAILAND AWARDS VOTED BY CHINESE TOURISTS

- รางวัล Flower of the Year งานมหกรรมไม้ดอกไม้ประดับของจังหวัดเชียงใหม่ ได้รับคัดเลือกจาก International Garden Tourism Network ของยุโรปให้รางวัล Flower Festival of The year โดยพิธีมอบรางวัลจัดขึ้นในการประชุมใหญ่ Flower And Garden Conference เมื่ออังคารที่ 17 มีนาคม 2558 ณ เมืองโตรอนโต ประเทศแคนาดา

- ปี พ.ศ. 2559 จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการจัดอันดับให้เป็นเมืองน่าท่องเที่ยวมากที่สุดในโลก (World's Best Awards) ของนิตยสารทราเวล แอนด์ เลชเชอร์ (สหรัฐอเมริกา) มีทั้งหมด 25 อันดับ จังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองน่าท่องเที่ยวอันดับที่ 1 ของเอเชีย และเป็นอันดับที่ 2 ของโลก

ด้วยศักยภาพด้านการท่องเที่ยวที่โดดเด่นดังกล่าวของจังหวัดเชียงใหม่ ภาคการท่องเที่ยวเป็นภาคเศรษฐกิจสำคัญของการพัฒนาจังหวัดและประเทศไทยโดยรวม ในปี พ.ศ. 2558 มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเชียงใหม่ จำนวน 9,286,307 คน โดยแยกเป็นชาวไทย จำนวน 6,451,283 คน (69.47%) ชาวต่างประเทศ 2,835,024 คน (30.53%) เพิ่มขึ้นจากปี 2557 จำนวน 620,805 คน (7.16%) โดยมีค่าเฉลี่ยการเติบโต ของจำนวนนักท่องเที่ยวรวม 5 ปี เท่ากับร้อยละ 13.72

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ที่เดินทางเข้ามาจังหวัดเชียงใหม่ 5 อันดับแรก ได้แก่ นักท่องเที่ยวประเทศจีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกาและอังกฤษ ตามลำดับ รายได้จากนักท่องเที่ยวปี 2558 นักท่องเที่ยวสร้างรายได้แก่จังหวัด 82,570.24 ล้านบาท (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด, 2560)

แม่ริมหรือ อำเภอแม่ริม เป็นอำเภอหนึ่งในเขตปริมณฑลของนครเชียงใหม่ที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีความพร้อมทุก ๆ ด้าน จนเป็นอำเภอขนาดใหญ่ของจังหวัดเชียงใหม่ เป็นอำเภอที่ตั้งของศูนย์ราชการที่สำคัญของจังหวัดเชียงใหม่ อำเภอแม่ริมนั้นมีการขยายตัวของชุมชนเมืองที่รองรับความเจริญเติบโตของนครเชียงใหม่ ปัจจุบันมีการขยายตัวของการท่องเที่ยว ทั้ง โรงแรมและรีสอร์ทที่ถือว่ามีมากที่สุดของจังหวัดเชียงใหม่ อีกทั้งอำเภอแม่ริมเป็นอำเภอที่รองรับความเจริญของนครเชียงใหม่เพื่อขยายไปยังศูนย์กลางความเจริญทางตอนเหนือของจังหวัดเชียงใหม่ และเป็นทางผ่านเพื่อไปยังอำเภอปาย ทำให้อำเภอแม่ริมมีสภาพเศรษฐกิจดี มีการคมนาคม

ที่คับคั่ง รองจากอำเภอหางดง และเป็นเมืองท่องเที่ยวที่ใกล้เมืองเชียงใหม่มากที่สุด (วิกิพีเดีย, 2561)

ม่อนแจ่ม หรือ คอยม่อนแจ่มตั้งอยู่ในศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย ม่อนแจ่มจัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและที่พักแห่งใหม่ของจังหวัด เชียงใหม่ ม่อนแจ่ม ตั้งอยู่บนสันเขาบริเวณหมู่บ้านม้ง หนองหอย อำเภอแมริม อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ประมาณ 40 นาที เดิมทีบริเวณนี้ชาวบ้านเรียกว่า กิวเสื่อเป็นป่ากร้าง ต่อมาชาวบ้านเข้ามาแผ้วถางและปลูกฝิ่น จนในท้ายที่สุดโครงการหลวงมาขอซื้อพื้นที่เข้าโครงการหลวงหนองหอย ม่อนแจ่ม เมื่อเข้าเป็นส่วนหนึ่งของโครงการหลวง คุณแจ่ม-แจ่มจรัส สุชีวะ หลานตาของ ม.จ. ภิศเดช รัชนี ประธานมูลนิธิโครงการหลวง ได้เข้ามาพัฒนาและปรับปรุงบริเวณม่อนแจ่ม ให้กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวโดยเฉพาะในลักษณะของม่อนแจ่ม แค้มป์ปิ้งริสอร์ท ซึ่งม่อนแจ่มเพิ่งจะเปิดตัวอย่างเป็นทางการ เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2552 ม่อนแจ่มมีอากาศเย็นสบายตลอดปี มีหมอกยามเช้า ช่วงที่เหมาะสมสำหรับท่องเที่ยว คือ เดือนตุลาคม -กุมภาพันธ์ มีจุดชมวิวสามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์ทิวภูเขาสลับกัน ไกลสุดลูกหูลูกตา อีกด้านเป็นแปลงปลูกพืชและไม้เมืองหนาวของโครงการหลวง ยอดเขาทางทิศตะวันออกมีจุดชมวิวม่อนล่อง ม่อนแจ่ม เหมาะสำหรับชมทิวทัศน์ของพื้นที่โครงการหลวง เป็นจุดชมทะเลหมอกบนหน้าผา มองเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกล ชมพรรณไม้และดอกไม้ป่า เส้นทางขึ้นไม่ได้ลาดยางหรือเทปูน เป็นทางดินลูกรัง ควรใช้รถขับเคลื่อนสี่ล้อทางด้านทิศใต้เป็นไหล่เขามองลงไปจะเห็นหมู่บ้านม้ง หนองหอย และพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอยม่อนแจ่มโดยรอบ ซึ่งเป็นแปลงปลูกผักและวิจัยพืชผักเมืองหนาว เช่น อาติไซค์ แปลงสมุนไพรเลมอนทาร์ม มีน คาร์โมมายด์ โรสแมรี่ ไม้ผล เช่น พลัม องุ่นไร้เมล็ด สตรอเบอร์รี่พันธุ์ 80 แปลงผักไฮโดรโปนิก การปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน เช่น ไอคลิฟแดง และผักตระกูลสัลด มะเขือเทศคอยคำ ฯลฯ (ท่าอากาศยานเชียงใหม่, 2560)

ผู้วิจัยสนใจทำวิจัยที่ม่อนแจ่มนี้เพราะว่าม่อนแจ่ม เป็นสถานที่ท่องเที่ยวใหม่กำลังเป็นที่ขอดนิยมนอย่างมาก ในอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่ตอนนี้มีนักท่องเที่ยวกำลังให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ยิ่งในช่วงระหว่างเดือน ตุลาคม จนถึงเดือน กุมภาพันธ์มีนักท่องเที่ยวเดินทางขึ้นมาท่องเที่ยวบนคอยม่อนแจ่มเป็นจำนวนมาก บนคอยม่อนแจ่มมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวให้เลือกทำได้หลากหลาย ทั้งเพื่อขึ้นไปชมทะเลหมอก ชมวิถีชีวิตของชาวบ้าน เพื่อชมความสวยงามของธรรมชาติ และอีกกิจกรรมที่หลากหลายที่มีให้นักท่องเที่ยวได้เลือกทำตามความสะดวกของนักท่องเที่ยวแต่ละคน จึงทำให้สถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้ได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก จึงมีความจำเป็นที่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวบนม่อนแจ่ม จะต้องทราบถึงปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ก็สามารถที่จะ

วางแผน และกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดให้ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้สูงสุด เมื่อมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ก็จะก่อให้เกิดรายได้จากการให้บริการด้านการท่องเที่ยว เกิดการจ้างงาน เกิดการพัฒนา นำผลประโยชน์ด้านบวกสู่ ดอยม่อนแจ่มได้อย่างมหาศาล

ดังนั้นสาเหตุนี้เองผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุง และกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อให้เป็นไปตามที่นักท่องเที่ยวต้องการ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวในทุกด้าน สร้างความโดดเด่นของสถานที่ให้เกิดความสนใจนำมาท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม รวมทั้งเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ม่อนแจ่ม ให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางมากยิ่งขึ้น พัฒนาให้ ม่อนแจ่ม ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวในการที่นักท่องเที่ยวจะเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศไทย ดังนั้นชุมชนควรมีข้อมูลพื้นฐานในเรื่องปัจจัยในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวที่ม่อนแจ่ม เพื่อจะได้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนในท้องถิ่น สร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน สนับสนุนให้คนในท้องถิ่นมีงานทำ ทั้งในด้านการจัดการทรัพยากรทางการท่องเที่ยว และด้านบริการทางการท่องเที่ยวอื่น ๆ ต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่มเป็นอย่างไร

1.2.2 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยในการเลือกเดินทางของ นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางไปท่องเที่ยวม่อนแจ่ม ตามคุณลักษณะของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยในการเลือกเดินทาง ของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

วิจัยนี้เป็นการศึกษาเรื่อง ปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม และเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวม่อนแจ่ม โดยยึดตามคุณลักษณะของนักท่องเที่ยว

1.4.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. รายได้

ตัวแปรตาม

1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว
2. ด้านที่พัก
3. ด้านความปลอดภัย
4. ด้านการคมนาคม
5. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

1.4.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวมาเที่ยว ม่อนแจ่ม และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยว ม่อนแจ่ม เท่านั้น จำนวน 400 คน

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ศึกษา

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ ใช้เวลาในการดำเนินการศึกษาประมาณ 6 เดือน คือ ตั้งแต่ช่วง มกราคม – มิถุนายน 2561

1.4.5 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่” ครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะในม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ได้ทราบปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่ม่อนแจ่ม

1.5.2 ได้ทราบผลการเปรียบเทียบปัจจัยในการเลือกเดินทางของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวที่ม่อนแจ่ม ตามคุณลักษณะของนักท่องเที่ยว

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัยในการเลือกเดินทาง หมายถึง เป็นปัจจัยหนึ่งที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวที่ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยว ที่พัก ความปลอดภัย การคมนาคม สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

แหล่งท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ในการรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรือเพื่อความสนุกสนานตื่นเต้นหรือเพื่อหาความรู้

ที่พัก หมายถึง สถานที่ประกอบการเชิงการค้าที่นักท่องเที่ยวมาพักค้างคืน เพื่อบริการผู้เดินทางในเรื่องของที่พักอาศัย อาหาร และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพักอาศัยและเดินทาง

ความปลอดภัย หมายถึง สภาพที่ไม่มีภัยอันตราย หรือการป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นกับอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย

การคมนาคม หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายคน สัตว์ สิ่งของ จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง โดยอาศัยสื่อกลางต่าง ๆ ภายใต้อุปกรณ์และราคาที่ตกลงกันไว้ การขนส่งนั้นต้องอาศัยยานพาหนะ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เรือ เป็นต้น

สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ หมายถึง สิ่งปลูกสร้าง สถานที่ อุปกรณ์เครื่องใช้ เครื่องหมายต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในสถานที่ท่องเที่ยว เพิ่มอำนวยความสะดวก เพิ่มความสบายแก่นักท่องเที่ยวที่มาเยือนสถานที่ท่องเที่ยว

1.7. สมมติฐานการวิจัย

การศึกษา ปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวที่ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

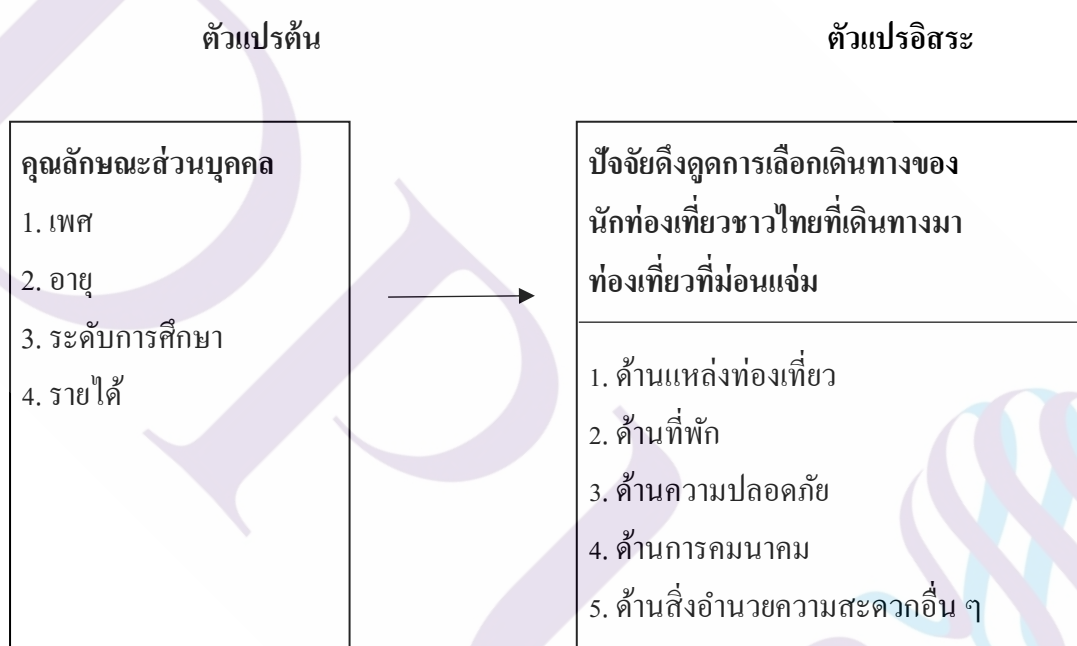
2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวที่ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

3. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวที่ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

4. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้ต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวที่ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

1.8 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ดังนี้

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเอกสาร อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ตามลำดับต่อไปนี้

- 2.1 จังหวัดเชียงใหม่
- 2.2 อำเภอแม่ริม
- 2.3 ความเป็นมาเกี่ยวกับม่อนแจ่ม
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยดึงดูด
- 2.6 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 จังหวัดเชียงใหม่

2.1.1 ประวัติเมืองเชียงใหม่

เมืองเชียงใหม่ มีชื่อที่ปรากฏในตำนานว่า "นพบุรีศรีนครพิงค์เชียงใหม่" เป็นราชธานี ของอาณาจักรล้านนาไทยมาตั้งแต่พญามังรายได้ทรงสร้างขึ้น เมื่อ พ.ศ.1839 และ เมืองเชียงใหม่ได้ มีวิวัฒนาการสืบเนื่องกันมาในประวัติศาสตร์ตลอดมา เชียงใหม่มีฐานะเป็น นครหลวงอิสระ ปกครองโดยกษัตริย์ราชวงศ์มังราย ประมาณ 261 ปี (ระหว่าง พ.ศ.1839-2100) ในปี พ.ศ. 2101 เชียงใหม่ได้เสียเอกราชให้แก่กษัตริย์พม่าชื่อบุเรงนอง และได้ตกอยู่ภายใต้การปกครองของพม่า นานร่วมสองร้อยปี จนถึงสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า จุฬาโลกมหาราช ได้ทรงช่วยเหลือล้านนาไทยภายใต้การนำของ พระยากาวิละและพระยาจำบ้าน ในการทำสงครามขับไล่พม่าออกไปจากเชียงใหม่และเมือง เชียงแสนได้สำเร็จ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สถาปนาพระยากาวิละเป็น เจ้าเมืองเชียงใหม่ ในฐานะเมือง ประเทศราชของไทย และมีเชื้อสายของพระยากาวิละ ซึ่งเรียกว่า ตระกูลเจ้าเจ็ดตน ปกครองเมือง เชียงใหม่ เมืองลำพูนและเมืองลำปางสืบต่อมาจนกระทั่งใน รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดให้ปฏิรูปการปกครอง หัวเมือง ประเทศราช ได้ยกเลิกการมี เมืองประเทศราชในภาคเหนือ จัดตั้งการปกครองแบบมณฑล เทศาภิบาล เรียกว่า มณฑลพายัพ และ

เมื่อปี พ.ศ.2476 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ปรับปรุงการปกครองเป็นแบบจังหวัด เชียงใหม่จึงมีฐานะเป็นจังหวัดจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ ในการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งที่ 18/2554 เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2554 คณะรัฐมนตรี ได้มีมติให้ความเห็นชอบให้จังหวัดเชียงใหม่เป็น “นครที่เป็นที่สุดแห่งความสง่างาม ทางวัฒนธรรม” (Chiang Mai : The Most Splendid City of Culture) และในปี พ.ศ.2559 จะถือเป็นปีครบรอบการสถาปนาเมืองเชียงใหม่ อายุครบ 720 ปี

2.1.2 ขนาดพื้นที่และอาณาเขตการปกครอง

ขนาดพื้นที่

จังหวัดเชียงใหม่ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของประเทศไทย เส้นรุ้งที่ 16 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 99 องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,027 ฟุต (310 เมตร) ห่างจากกรุงเทพมหานคร 696 กิโลเมตร - จังหวัดเชียงใหม่มีพื้นที่ 20,107.057 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 12,566,911 ไร่ มีพื้นที่กว้างใหญ่เป็นอันดับที่ 1 ของภาคเหนือ และเป็นอันดับที่ 2 ของประเทศ รองจากจังหวัด นครราชสีมา ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปมีสภาพพื้นที่เป็นภูเขาและป่าไม้ มีที่ราบอยู่ตอนกลาง ตามสองฟากฝั่งแม่น้ำปิง มีภูเขาที่สูงที่สุดในประเทศไทยคือ ดอยอินทนนท์ สูงประมาณ 2,565.3355 เมตร อยู่ในเขตอำเภอจอมทอง นอกจากนี้ยังมีดอยอื่นที่มีความสูงรองลงมาอีกหลายแห่ง เช่น ดอยผ้าห่มปก สูง 2,285 เมตร ดอยหลวงเชียงดาว สูง 2,170 เมตร ดอยสุเทพ สูง 1,601 เมตร สภาพพื้นที่แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ - พื้นที่ภูเขา ส่วนใหญ่อยู่ทางทิศเหนือ และทิศตะวันตกของจังหวัด คิดเป็นพื้นที่ ประมาณร้อยละ 80 ของพื้นที่จังหวัดเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำ ลำธาร ไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก - พื้นที่ราบลุ่มและที่ราบเชิงเขา กระจายอยู่ทั่วไประหว่างหุบเขาทอดตัวในแนวเหนือ-ใต้ ได้แก่ ที่ราบลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำฝาง ลุ่มน้ำแม่งัด เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมต่อการเกษตร

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ รัฐฉานของสหภาพเมียนมาร์ โดยมีสันปันน้ำของดอยคำ ดอยปกเกล้า ดอยหลักแตง ดอยถ้ำป่อง ดอยถ้ำย ดอยผาวอก และดอยอ่างขาง อันเป็นส่วนหนึ่งของทิวเขาแดนลาว เป็นเส้นกั้นอาณาเขต

ทิศใต้ อำเภอสามเงา อำเภอแม่ระมาด และอำเภอท่าสองยาง(จังหวัดตาก) มีร่องน้ำแม่ตั้นและสันปันน้ำ ดอยเรียม ดอยหลวงเป็นเส้นกั้นอาณาเขต

ทิศตะวันออก อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอแม่สรวย อำเภอ เวียงป่าเป้า (จังหวัดเชียงราย) อำเภอเมืองปาน อำเภอเมืองลำปาง (จังหวัดลำปาง) อำเภอบ้านธิ อำเภอเมืองลำพูน อำเภอป่าซาง อำเภอ เวียงหนองล่อง อำเภอบ้านโฮ้ง และอำเภอเถิน(จังหวัดลำพูน) ส่วนที่ติดจังหวัดเชียงราย และลำปาง มีร่องน้ำลิกของแม่น้ำกก สันปันน้ำ ดอยซาง ดอยหลุมข้าว

คอยแม่วุ้นน้อย คอยวังผา และคอยแม่โตเป็น เส้นกั้นอาณาเขต ส่วนที่ติดจังหวัดลำพูน มีคอยขุน ห้วยหละ คอยช้างสูง และร่องน้ำแม่ปิงเป็นเส้นกั้นอาณาเขต

ทิศตะวันตก อำเภอปาย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอขุนยวม อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอ แม่สะเรียง และอำเภอสบเมย (จังหวัดแม่ฮ่องสอน) มีสันปันน้ำ คอยก๊วแดง คอยแปรเมือง คอยแม่ยะ คอยอังกะตุ คอยแม่สุรินทร์ คอยขุนยวม คอยหลวง และร่องแม่ริด แม่ฮอย และสันปันน้ำ คอยขุนแม่ตั้นเป็นเส้นกั้นอาณาเขต จังหวัดเชียงใหม่มีชายแดนติดต่อกับประเทศพม่าเพียงประเทศ เดียว และมีพื้นที่ติดต่อ ใน 5 อำเภอ ได้แก่

1. อำเภอแม่ฮอย : 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่ฮอย ตำบลมะลิกา ตำบลแม่สาว ตำบล ท่าตอน เมืองที่ติดต่อก็คือ เมืองขอน รัฐฉาน

2. อำเภอฝาง : 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลม่อนปิ่น และตำบลแม่ฮอน เมืองที่ติดต่อก็คือ บ้านโป่งป่าแหม เมืองต่วน รัฐฉาน

3. อำเภอเชียงดาว : 1 ตำบล ได้แก่ ตำบลเมืองนำ เมืองที่ติดต่อก็คือ บ้านน้ำยุม เมืองต่วน รัฐตองยี

4. อำเภอเวียงแหง : 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลเปียงหลวง ตำบลเมืองแหง ตำบลแสนไห เมืองที่ติดต่อก็คือ บ้านบางใหม่สูง บ้านปางเสือเฒ่า บ้านกองเฮือบิน เมืองต่วน รัฐตองยี

5. อำเภอไชยปราการ : 1 ตำบล ได้แก่ ตำบลหนองบัว เมืองที่ติดต่อก็คือ บ้านโป่ง ป่าแหม เมืองต่วน รัฐฉาน รวมระยะทางทั้งสิ้น 227 กิโลเมตร พื้นที่เขตแดนส่วนใหญ่เป็นป่าเขา ทำให้ไม่สามารถ ปักหลักเขตแดนได้อย่างชัดเจน จึงเกิดปัญหาเส้นเขตแดนระหว่างประเทศ บ่อยครั้ง

รวมระยะทางทั้งสิ้น 227 กิโลเมตร พื้นที่เขตแดนส่วนใหญ่เป็นป่าเขา ทำให้ไม่สามารถ ปักหลักเขตแดนได้อย่างชัดเจน จึงเกิดปัญหาเส้นเขตแดนระหว่างประเทศบ่อยครั้ง

2.1.3 สภาพภูมิประเทศ และลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่โดยทั่วไปของจังหวัดเชียงใหม่มีสภาพพื้นที่เป็นภูเขาและป่าละเมาะ มีที่ราบอยู่ ตอนกลางตามสองฟากฝั่งแม่น้ำปิง มีภูเขาสูงที่สุดในประเทศไทย คือ “คอยอินทนนท์” มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๒,๕๖๕ เมตร นอกจากนี้ยังมีคอยอื่น ๆ ที่มีความสูง รองลงมาอีกหลายแห่ง เช่น คอยฟ้าห่มปก (ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๒,๒๘๕ เมตร) คอยหลวง เชียงดาว (ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๒,๑๗๐ เมตร) คอยสุเทพ (ความสูง จาก ระดับน้ำทะเลปานกลาง ๑,๖๐๑ เมตร) สภาพพื้นที่แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ พื้นที่ภูเขา ส่วนใหญ่ อยู่ทางทิศเหนือและทิศตะวันตกของจังหวัดคิดเป็นพื้นที่ประมาณ ๘๐ % ของพื้นที่จังหวัด

เป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำ ลำธาร ไม่เหมาะต่อการเพาะปลูก พื้นที่ราบลุ่มน้ำและที่ราบเชิงเขากระจายอยู่ทั่วไประหว่างหุบเขาทอดตัวในแนวเหนือ - ใต้ ได้แก่ ที่ราบลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำฝาง และลุ่มน้ำแม่งัด เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมต่อการเกษตร

ลักษณะภูมิอากาศ

เชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีสภาพอากาศค่อนข้างเย็นเกือบตลอดทั้งปี มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี 25.4 องศาเซลเซียส โดยมีค่าอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 31.8 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 20.1 องศาเซลเซียส มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,100-1,200 มิลลิเมตร สภาพภูมิอากาศจังหวัดเชียงใหม่ อยู่ภายใต้อิทธิพลมรสุม 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

แบ่งภูมิอากาศออกได้เป็น 3 ฤดู ได้แก่

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมจนถึงเดือนตุลาคม
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนไปจนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์
- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม

2.1.4 การปกครอง

จังหวัดเชียงใหม่แบ่งเขตการปกครอง ออกเป็น 25 อำเภอ 204 ตำบล และ 2,066 หมู่บ้าน มีหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ดังนี้

- 1) หน่วยงานบริหารราชการส่วนกลาง จำนวน 166 หน่วยงาน
- 2) หน่วยงานบริหารราชการส่วนภูมิภาค จำนวน 34 หน่วยงาน
- 3) หน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน 211 แห่ง ประกอบด้วย

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด	จำนวน	1 แห่ง
- เทศบาลนคร	จำนวน	1 แห่ง
- เทศบาลเมือง	จำนวน	4 แห่ง
- เทศบาลตำบล	จำนวน	116 แห่ง
- องค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน	89 แห่ง

2.1.5 ประชากร

จังหวัดเชียงใหม่มีประชากรรวมทั้งสิ้น 1,732,712 คน แยกเป็นชาย 841,916 คน หญิง 890,798 คน (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2559)

อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จำนวน 235,32 คน คิดเป็นร้อยละ 13.57 ของประชากรทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ อำเภอฝาง จำนวน 117,935 คน คิดเป็นร้อยละ 6.81 และอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอกัลยาณิวัฒนา จำนวน 12,032 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7

2.1.6 สภาพเศรษฐกิจ

1. ประมาณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ปี 2558 พิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปีมีมูลค่า 194,893 ล้านบาท โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว (GPP per capita) ในปี 2558 เท่ากับ 112,874 บาท (ข้อมูล ณ สิงหาคม 2559)

- ภาคเกษตร (22.14%)
- ภาคอุตสาหกรรม (10.12 %)
- ภาคบริการ (67.83%) 2)

2. รายได้ส่วนใหญ่ แยกตามรายสาขาการผลิตที่สำคัญ (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2559)
อันดับ 1 สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้ ร้อยละ 22.15 %

อันดับ 2 สาขาอื่น ๆ ร้อยละ 18.46 %

อันดับ 3 สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน ร้อยละ 11.88 %

อันดับ 4 สาขาอุตสาหกรรม ร้อยละ 7.76 %

อันดับ 5 สาขาการก่อสร้าง ร้อยละ 4.96 %

อันดับ 6 สาขาการศึกษา ร้อยละ 6.68 %

อันดับ 7 สาขาตัวกลางทางการเงิน ร้อยละ 6.89 %

อันดับ 8 สาขาโรงแรมและภัตตาคาร ร้อยละ 15.63 %

อันดับ 9 สาขาบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ ร้อยละ 5.41 % การค้าชายแดน

2.1.7 การท่องเที่ยว

ปี 2556

- จำนวนนักท่องเที่ยว 7,089,792 คน
- ค่าใช้จ่าย (บาท/คน/วัน) 3,373.74 บาท
- รายได้จากการท่องเที่ยว 58,550.50 ล้านบาท
- อัตราการเข้าพัก (ร้อยละ) 47.23

ปี 2557

- จำนวนนักท่องเที่ยว 8,773,486 คน (เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2556 จำนวน 1,683,694 คน)
- ค่าใช้จ่าย (บาท/คน/วัน) 3,469.06 บาท
- รายได้จากการท่องเที่ยว 74,789.67 ล้านบาท
- อัตราการเข้าพัก (ร้อยละ) 62.34 ปี 2558

ปี 2558

- จำนวนนักท่องเที่ยว 9,286,307 คน (เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2557 จำนวน 512,821 คน)
- ค่าใช้จ่าย (บาท/คน/วัน) 3,364.56 บาท
- รายได้จากการท่องเที่ยว 82,570.24 ล้านบาท
- อัตราการเข้าพัก (ร้อยละ) 66.34

สถานที่ท่องเที่ยว

จังหวัดเชียงใหม่มีสถานที่ท่องเที่ยว ในรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และแห่งอำนวยความสะดวกทันสมัยสำหรับนักท่องเที่ยว ทั้งที่พัก โรงแรม รีสอร์ทและโฮมสเตย์ ที่มีชื่อเสียงทั้งร้านอาหารจำนวนมาก จึงเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ ชาวต่างประเทศ เชียงใหม่จึงเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญประเทศและระดับโลก ด้านสินค้าบริการ จังหวัดเชียงใหม่มีจุดแข็งด้านสินค้าและบริการหลายรูปแบบที่สามารถสะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ เชิงวัฒนธรรม และรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว อย่างเพียงพอ

การท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่มีหลายรูปแบบ เช่น

- 1) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural and Traditional Tourism) บนพื้นฐาน ทางวัฒนธรรม ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ และประวัติศาสตร์อันยาวนาน
- 2) การท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Long Stay) ได้แก่ การท่องเที่ยวโดยมุ่งเน้นการพักผ่อนหย่อนใจ เนื่องจากเชียงใหม่เป็นสถานที่พักผ่อนที่ครบรูปแบบทั้งธรรมชาติและในรูปแบบเมือง
- 3) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) ได้แก่ การท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตและพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ หรือการบำบัดรักษาฟื้นฟูสุขภาพ เป็นต้น
- 4) การท่องเที่ยวเชิงการศึกษา (Education Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวเชิงการศึกษาเป็นการท่องเที่ยวที่เน้นให้บริการแก่นักเรียน นักศึกษาชาวต่างชาติที่ต้องเข้ามา ศึกษายังสถาบันในจังหวัดเชียงใหม่
- 5) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนา (MICE) โดยจังหวัดเชียงใหม่มีศักยภาพและความพร้อมในการเป็น MICE City

ข้อมูลจากสำนักงานท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ระบุว่าจังหวัด เชียงใหม่ มีผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยว จำนวน 9 กลุ่มผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย GOLF / Wedding Honeymoon/Health and Wellness / Ecotourism เป็นเส้นทาง แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ /

ศาสนา /อาหาร / OTOP / พื้นที่ชุมชนท้องถิ่นที่มีกิจกรรมท่องเที่ยว เชิงวิถีชีวิต / กลุ่มสินค้าท่องเที่ยว Theme และกระแส (Trend)

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ที่เดินทางเข้ามาจังหวัดเชียงใหม่ 5 อันดับแรก ได้แก่ นักท่องเที่ยวประเทศจีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา และอังกฤษ ตามลำดับ รายได้จากนักท่องเที่ยว ปี 2558 นักท่องเที่ยวสร้างรายได้แก่จังหวัด 82,570.24 ล้านบาท สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่สำคัญ เช่น

- อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ อำเภอจอมทอง
- อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย (ขุนช่างเคี่ยน) อำเภอเมืองเชียงใหม่
- อุทยานแห่งชาติแม่วาง (ผาช่อ) อำเภอดอยหล่อ
- ถ้ำเชียงดาว ดอยหลวงเชียงดาว อำเภอเชียงดาว
- ดอยอ่างขาง อำเภอฝาง
- อุทยานแห่งชาติดอยผ้าห่มปก อำเภอฝาง
- อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง อำเภอแม่แตง
- สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม
- ปางช้างแม่แตง อำเภอแม่แตง
- น้ำพุร้อนสันกำแพง อำเภอแม่ฮ่องสอน
- น้ำพุร้อนฝาง อำเภอฝาง
- ดอยม่อนจอง อำเภออมก๋อย
- ดอยม่อนแจ่ม อำเภอแม่ริม (กลุ่มงานยุทธศาสตร์ และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงาน จังหวัดเชียงใหม่ , 2560)

2.2 อำเภอแม่ริม

อำเภอแม่ริมเดิมมีฐานะเป็นแขวง ตั้งอยู่บ้านสะลงนอกหมู่ที่ 3 ตำบลสะลง ผู้ดำรงตำแหน่งนายแขวงคนแรกชื่อ นายมา ไม่ทราบนามสกุล เนื่องจากเป็นท้องที่ห่างไกลมีหมู่บ้านน้อย และอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัด การคมนาคมไม่สะดวกจึงย้ายมาอยู่ที่บ้านขวงเปา หมู่ 1 ตำบลริมใต้ ตามที่อยู่ปัจจุบัน ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2457 ได้ยกฐานะเป็นอำเภอใช้ชื่อว่า "อำเภอแม่ริม" เหตุที่มีชื่อนี้เนื่องจากที่ตั้งของที่ว่าการอำเภออยู่บริเวณที่ลุ่มแม่น้ำริม ซึ่งไหลผ่านจากอำเภอแม่แตงลงสู่แม่น้ำปิงที่บ้านสบริม หมู่ 3 ตรีมใต้. อแม่ริม. (ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ , 2551)

แม่ริม เป็นอำเภอหนึ่งในเขตปริมณฑลของนครเชียงใหม่ที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีความพร้อมทุก ๆ ด้าน จนเป็นอำเภอขนาดใหญ่ของจังหวัดเชียงใหม่ เป็นอำเภอที่ตั้งของ

ศูนย์ราชการที่สำคัญของจังหวัดเชียงใหม่ มีการขยายตัวของชุมชนเมืองที่รองรับความเจริญเติบโตของนครเชียงใหม่ ปัจจุบันมีการขยายตัวของการท่องเที่ยว ทั้ง โรงแรม และ รีสอร์ท ที่ถือว่ามากที่สุดของจังหวัดเชียงใหม่ อีกทั้งอำเภอแมริมเป็นอำเภอที่รองรับความเจริญของนครเชียงใหม่เพื่อขยายไปยังศูนย์กลางความเจริญทางตอนเหนือของจังหวัดเชียงใหม่ และเป็นทางผ่านเพื่อไปยังอำเภอปาย ทำให้อเภอแมริมมีสภาพเศรษฐกิจดี มีการคมนาคมที่คับคั่ง รองจาก อำเภอหางดง และเป็นเมืองท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงเมืองเชียงใหม่มากที่สุด (วิกิพีเดีย , 2561)

2.3 ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับม่อนแจ่ม

ม่อนแจ่ม หรือ คอยม่อนแจ่ม ตั้งอยู่ในอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในศูนย์การพัฒนาโครงการหลวงหนองหอย เดิมพื้นที่บริเวณนี้เคยเป็นป่ากร้าง ต่อมาชาวบ้านเข้ามาแผ้วถางและปลูกฝิ่น จนในท้ายที่สุดโครงการหลวงมาขอซื้อพื้นที่เข้าโครงการหลวงหนองหอยม่อนแจ่ม เมื่อเข้าเป็นส่วนหนึ่งของโครงการหลวง คุณแจ่ม-แจ่มจรัส สุชีวะ หลานตาของ ม.จ. กิศเดช รัชนี ประธานมูลนิธิโครงการหลวง ได้เข้ามาพัฒนาและปรับปรุงบริเวณม่อนแจ่ม ให้กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวโดยเฉพาะในลักษณะของม่อนแจ่ม โดยได้เข้ามาพัฒนาพื้นที่สนับสนุนส่งเสริมสร้างรายได้และอาชีพของชาวบ้านให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อีกทั้งยังเป็นแหล่งเรียนรู้และวิจัยพืชผักเมืองหนาวต่าง ๆ ม่อนแจ่มในวันนี้จึงเป็นมากกว่าสถานที่ท่องเที่ยวรับลมหนาว แต่เป็นพื้นที่แห่งองค์ความรู้ทางการเกษตรที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของไทยเสน่ห์ของม่อนแจ่มคงหนีไม่พ้นการไปชิมชั้บบรรยากาศความหนาวเย็นบนยอดดอย ทั้งเป็นสถานที่พักผ่อนเพื่อหลีกหนีความวุ่นวายในเมือง แม้จะเป็นช่วงเวลาสั้น ๆ ก็ตาม แต่นั่นไม่อาจทำให้รู้จักม่อนแจ่มได้ดีขึ้น และถ้าอยากรู้จักม่อนแจ่มให้มากขึ้น จะต้องรู้ลึกถึงการใช้ชีวิตที่ม่อนแจ่มด้วย สิ่งที่น่าสนใจของการมาเที่ยวม่อนแจ่มนอกเหนือจากการนอนเต็นท์ สูดอากาศบริสุทธิ์แล้วนั้น คือการเยี่ยมชม "ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย" มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของเกษตรกร ทำหน้าที่แนะนำพืชเศรษฐกิจใหม่ ๆ มีผลให้ชาวบ้านมีความเป็นอยู่ของชาวเขาให้ดีขึ้น

นักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้ชีวิตชาวบ้านท้องถิ่นควบคู่ไปกับวิถีเกษตรกรรม ตลอดจนชมแปลงสาธิตพืชผักเมืองหนาวต่าง ๆ เช่น อาติไซค์ แผลงสมุนไพรมอนทาร์ม มีน คาร์โมมายด์ โรสแมรี่ ไม้ผล เช่น พลัม องุ่น ไร่เมล็ด สตรอว์เบอร์รี่พันธุ์ 80 การปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน เช่น ไอคัสพีแดง และผักตระกูลสลัด มะเขือเทศดอยคำ ฯลฯ ที่ม่อนแจ่มมีร้านอาหารที่นำผลิตผลท้องถิ่นที่ปลูกเอง มาปรุงให้รับประทานกันด้วย ผักสด หวานกรอบ หาชิมยากในกรุง และถ้ากินอิมแล้วอยากยี้ดขาก็สามารถไปเดินชมแปลงสตรอว์เบอร์รี่ผลสีแดงสด ในบริเวณไม่ไกลจากม่อนแจ่ม

ยังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ณ คอยม่อนล่อง มีลักษณะเป็นหน้าผาหินสูงชันเป็นจุดชมวิวที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งของเชียงใหม่

นอกเหนือจากวิถีแห่งธรรมชาติ วิถีความเป็นชนบทของคนที่นี่ก็มีเสน่ห์ไม่แพ้กัน น่าแปลกใจที่ว่าชาวบ้านที่นี่สามารถกลมกลืนเข้ากับกับนักท่องเที่ยวได้ไม่ยากเย็น คงเป็นเพราะมิตรจิตมิตรใจที่มีให้กันระหว่างชาวบ้านและนักท่องเที่ยว ทั้งยังกิจกรรมให้ทำมากมายจนคุณรู้สึกได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของชาวบ้านที่นี่ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นล้อเลื่อน สวมใส่เสื้อชุดชาวเขา หรือการอุดหนุนซื้อของที่ระลึกกลับไปเป็นของฝาก เช่น กระเป๋า เสื้อผ้า ผ้าพันคอ เครื่องประดับ ถ้าเป็นอาหารก็คือผักสลัด มันเผา พริกหยวก เป็นต้น (ททท, 2554)

การพักที่ม่อนแจ่มมีให้เลือกหลากหลาย มีทั้งแบบรีสอร์ท บ้าน และกางเต็นท์ แต่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมนอนกางเต็นท์มากกว่า เพราะรู้สึกว่าได้ใกล้ชิดธรรมชาติมากที่สุด เพียงแค่จุดชิปเต็นท์ลงก็จะได้เห็นทะเลหมอกลอยอยู่เบื้องหน้า อีกทั้งยังราคาไม่แพง แถมยังใกล้ชิดจุดชมวิว ยิ่งถ้าเป็นช่วงใกล้สิ้นปี ใครที่อยากนอนเต็นท์ต้องรีบโทรมาจองตั้งแต่เนิ่น ๆ ซึ่งหากจองไม่ทันก็ต้องอาศัยจองที่พักในบริเวณใกล้เคียงอยู่ห่างจากม่อนแจ่มไปไม่มากนัก (โครงการหลวง, 2556)

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2.4.1 ความหมายของการท่องเที่ยว

ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการด้านการท่องเที่ยวต่างให้ความหมายของการท่องเที่ยวไปตามทัศนคติที่หลากหลาย ดังนี้

สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว (2552: ออนไลน์) กล่าวว่า ความหมายของการท่องเที่ยวตามองค์การการท่องเที่ยวแห่งโลก (World Tourism Organization: WTO) หมายถึง การเดินทาง (Travel) ที่มีเงื่อนไข 3 ประการ คือ

1. การเดินทาง (Travel) หมายถึง การเดินทางที่ไม่ได้ถูกบังคับหรือเพื่อสินจ้าง โดยมีการวางแผนเดินทางจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง และใช้ยานพาหนะไปเป็นระยะทางไกลหรือ ระยะทางไกลก็ได้

2. จุดหมายปลายทาง (Destination) หมายถึง มีจุดหมายปลายทางที่จะไปอยู่เป็นการชั่วคราว แล้วต้องเดินทางกลับที่อยู่เดิมหรือภูมิลำเนาเดิม โดยเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางไปเยือนและ ใช้ช่วงเวลาหนึ่งอยู่ ณ ที่นั่น ซึ่ง ณ ที่นั่นมีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่เพียงพอสำหรับสนองความต้องการและความพอใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน

3. ความมุ่งหมาย (Purpose) หมายถึง มีความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการเดินทางใดก็ได้ ที่มิใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้โดยมีความมุ่งหมายในการเดินทางมากกว่าหนึ่งอย่างก็ได้

สหพันธ์องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Union of Official Travel Organization หรือ IUOTO) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่า จะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่มีเงื่อนไขตามหลักสากลดังต่อไปนี้ คือ (Goeldner & Ritchie, 2006)

- 1) ต้องเป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
- 2) ต้องเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ
- 3) ต้องเป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่มิใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ในการเดินทางนั้น

การท่องเที่ยวนับว่าเป็นกิจกรรมที่อยู่กับมนุษย์มาตั้งแต่อดีต มนุษย์เรียนรู้ที่จะเดินทางเพื่อแสวงหาสิ่งต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของตนเองอยู่เสมอ มีผู้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

การท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวกการเดินทางของบุคคลากร จากที่อยู่อาศัยปกติไปที่อื่น ๆ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลจากที่ที่เดินทาง ซึ่งหมายถึงนักท่องเที่ยว และชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2549: 9)

การท่องเที่ยว (Tourism) เป็นเรื่องของการเดินทาง (Travel) ถ้าไม่มีการเดินทาง ก็จะไม่มีการท่องเที่ยว แต่ต้องเป็นการเดินทางที่เป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจมิใช่ถูกบังคับหรือเพื่อสินจ้าง แต่เพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ เช่น เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน การศึกษา ศาสนา กีฬา เยี่ยมญาติมิตร ติดต่อธุรกิจ การประชุมสัมมนา เป็นต้น (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548: 9)

สมชาติ อุ่ออัน (2552) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเคลื่อนย้ายของผู้คนจากแห่งหนึ่งไปสู่อีกแห่งหนึ่ง ซึ่งรวมไปถึงการเดินทางภายในประเทศ และการเดินทางระหว่างประเทศ นอกจากนี้การเดินทางเพื่อการประชุมสัมมนา เพื่อศึกษาหาความรู้ เพื่อการศึกษา กีฬา เพื่อการติดต่อธุรกิจ ตลอดจนการเยี่ยมญาติพี่น้องก็นับเป็นการท่องเที่ยวทั้งสิ้น โดยในหลักเกณฑ์ความหมายกำหนดได้โดยเงื่อนไข 3 ประการ ดังนี้

1. เดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. เดินทางด้วยความสมัครใจ
3. เดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่มิใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางออกจากที่พักไปยังสถานที่แห่งใหม่ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เยี่ยมญาติ หรือวัตถุประสงค์อื่น ๆ โดยการเดินทางต้องมีความสะดวกสบาย และสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว (ธิดารัตน์ คีรี. 2548: 8) ความหมายของการท่องเที่ยวตามความหมายขององค์การสหประชาชาติในคราวประชุม ว่าด้วยการเดินทางและท่องเที่ยว ณ กรุงโรม เมื่อปี พ.ศ. 2506 ว่าด้วยการท่องเที่ยวหมายถึง กิจกรรม ที่มีเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องอยู่ 3 ประการ คือ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. ออนไลน์, 2549)

1. ต้องมีการเดินทาง
2. ต้องมีสถานที่ปลายทางที่ประสงค์จะไปเยี่ยมชม
3. ต้องมีจุดหมายของการเดินทาง

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางใด ๆ เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างโดยที่ จะออกจากพื้นที่ที่อาศัยอยู่เพื่อที่จะ ไปยังพื้นที่อื่น ๆ โดยอาจจะมิวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ หรือหาประสบการณ์ใหม่

ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2550: 5) กล่าวว่า เมื่อเอาคำนิยามของนักท่องเที่ยวและการท่องเที่ยว มารวมเข้าด้วยกันแล้ว นักท่องเที่ยว (Tourist) หมายถึง ผู้ที่เดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังสถานที่อื่น เป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจไปและไปด้วยวัตถุประสงค์ใดก็ตามที่มีใช่เป็นการประกอบอาชีพหรือ หารายได้โดยใช้เวลาเดินทางไปกลับมากกว่า 24 ชั่วโมง (ต้องมีการพักค้างคืน ในจุดหมายปลายทางหรือ สถานที่ท่องเที่ยว) ซึ่งเป็นการเดินทางที่มีเงื่อนไขสำคัญ 3 ประการ คือ

1. เดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. เดินทางด้วยความสมัครใจ
3. เดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

ฉันทัช วรรณถนอม (2552: 59) กล่าวว่า การท่องเที่ยว คือ การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไป ยังที่อื่นเป็นการชั่วคราวเพื่อวัตถุประสงค์ในการพักผ่อนเที่ยวชม เพลิดเพลินหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นใด ที่ไม่ใช่การประกอบอาชีพ

ดังนั้นการท่องเที่ยวที่นำมาปรับใช้เป็นแนวคิดในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ หมายถึง ความต้องการที่จะเดินทางไปยังถิ่นอื่นด้วยวัตถุประสงค์ของคนที่มีความพร้อมด้วยความสมัครใจ

วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว

ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2542:6-7) กล่าวว่า ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว (Tourism suppliers) นิยมแบ่งวัตถุประสงค์ในการเดินทางของนักท่องเที่ยว ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. การพักผ่อนเมื่อมีเวลาว่าง ได้แก่ กิจกรรมนันทนาการ วันหยุด เพื่อสุขภาพ การศึกษา

2. การติดต่อธุรกิจ ได้แก่ การประชุม การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายรสนิยม และความต้องการส่วนตัวของนักท่องเที่ยว เช่น การเดินทาง การพักผ่อน การรับประทานอาหาร การเที่ยวชม การซื้อของที่ระลึก และอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับการมีอำนาจในการซื้อของนักท่องเที่ยว มีความพร้อม และเต็มใจที่จะจ่ายตามราคาของสินค้าในขณะนั้น

วรรณ วลัยวานิช (2539:97) ได้แบ่งวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวออกเป็น 6 ลักษณะ คือ

1. การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนาน และความบันเทิงเป็นการท่องเที่ยวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ ประกอบกับความอยากรู้อยากเห็นเพื่อชมทิวทัศน์ วัฒนธรรม ประเพณีชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่นต่าง ๆ หรือท่องเที่ยวไปตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน บางครั้งเพื่อเป็นการไปเปลี่ยนบรรยากาศ และสถานที่พักอาศัยการท่องเที่ยวแบบนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น รสนิยม ฐานะทางเศรษฐกิจสิ่งดึงดูดใจ และความสนใจของสถานที่ในแต่ละแห่ง

2. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน เป็นการใช้เวลาว่างเพื่อพักผ่อนร่างกาย และสมองอาจเป็นการพักผ่อนหลังการเจ็บป่วย โดยจะใช้เวลาพักผ่อนให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ สถานที่ไปพักจะเลือกที่สงบ สะดวกสบาย อากาศบริสุทธิ์ เช่น ทะเล ป่า เขา ที่ห่างไกลเสียงอึกทึกครึกโครม

3. การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรม เป็นการท่องเที่ยวที่มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวด้วย เป็นการศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ทั้งในแง่มนุษยวิทยา และสังคมวิทยา เช่น ชมเมืองโบราณ ศิลปะ และการแสดงต่าง ๆ

4. การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา การท่องเที่ยวแบบนี้มีจุดประสงค์ 2 ประการ ประการแรกเป็นการชมการแข่งขันกีฬาที่น่าสนใจ เช่น กีฬาเทนนิส ฟุตบอล การแข่งขันกีฬาถึงจะมีการย้ายสถานที่แข่งขัน ก็ยังมีผู้ติดตามชมอยู่เสมอ ประการที่สอง เป็นการท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬา หรือออกกำลังกาย ซึ่งการท่องเที่ยวประเภทนี้ สถานที่ที่ไปจะเป็นสิ่งดึงดูดใจให้เกิดการท่องเที่ยว เช่น การเดินป่า หรือแถบชายทะเล เป็นต้น

5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจการประชุม และสัมมนาเป็นลักษณะของการเดินทางไปเพื่อธุรกิจหรือสัมมนา ผู้ที่ไปมักจะแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไว้เพื่อการท่องเที่ยว และสิ่งที่เป็นปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยว คือ ต้องมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ มีสถานที่พักอาศัย หรือโรงแรมและระบบการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็วรวมทั้งมีบริการที่ดีในการมาใช้บริการด้วย

6. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา คือ การที่บุคคลไปต่างประเทศ เพื่อศึกษาดูงาน หรือวิจัย แลกเปลี่ยนอาจารย์ นักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัย และจะให้อยู่ในประเทศนั้นเป็นเวลานาน เดือน รวมทั้งการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาภายในประเทศด้วย

อุษณีย์ ศรีภูมิ (2544) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นความต้องการอย่างหนึ่ง ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. ความอยากรู้อยากเห็นในด้านต่าง ๆ เป็นการท่องเที่ยวเพื่อได้พบเห็น สิ่งแปลกใหม่ ด้านวัฒนธรรมประเพณีที่แตกต่างกันออกไป
2. การพักผ่อนหย่อนใจเพื่อผ่อนคลายความเครียดจากภารกิจประจำวัน เช่น การเล่นกีฬา การเดินทางท่องเที่ยวตามแหล่งบริการทางประวัติศาสตร์
3. ความสนใจทางด้านศาสนาและประวัติศาสตร์ ได้แก่ การนมัสการ ศาสนสถาน การท่องเที่ยวไปตามสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์
4. อาชีพและธุรกิจ ได้แก่ การเดินทางเพื่อสำรวจ ค้นคว้า การประชุม การสัมมนา การศึกษา เปรียบเสมือนการทัศนศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้
5. อื่น ๆ ได้แก่ การเยี่ยมเยียนญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง ซึ่งการเดินทางเพื่อวัตถุประสงค์นี้มักจะเกิดขึ้นในช่วงวันหยุด วันเทศกาลต่าง ๆ

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว คือ ความต้องการที่แตกต่างกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อเดินทางเพื่อพักผ่อน ท่องเที่ยว พบสิ่งแปลกใหม่ ศึกษาหาความรู้ และเยี่ยมเยียน ญาติพี่น้อง

ประเภทของการท่องเที่ยว

วิมล จิโรจพันธ์ และคณะ (2548: 48) กล่าวว่า การจำแนกที่หมายปลายทางทางการท่องเที่ยว หรือแหล่งท่องเที่ยว สามารถแบ่งออกเป็นประเภทของประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวได้เป็น 7 ประเภท ได้แก่

1. การท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ (Recreation Tourism) เป็นการเข้าร่วมในการแข่งขันกีฬา เล่นกีฬา แช่น้ำพุ น้ำแร่รักษาโรค การอาบแดด และการสมาคมกันในสิ่งแวดล้อมที่ผ่อนคลายจิตใจ สถานที่ดังกล่าว เช่น ชายทะเล สนามกอล์ฟ สนามเทนนิส เป็นต้น
2. การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (In centive tour) เป็นการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเพื่อเป็นรางวัล แก่พนักงาน เป็นสวัสดิการของหน่วยงาน และบริษัทห้างร้านต่าง ๆ เพื่อดูงาน การนันทนาการ โดย หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด
3. การท่องเที่ยวเพื่อชมประวัติศาสตร์ (Historical Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นความรุ่งเรืองในอดีต ได้แก่ พิพิธภัณฑสถาน และโบสถ์เก่า ๆ หรืออาจเป็นการเยือนอนุสาวรีย์ โบสถ์ วิหาร วังต่าง ๆ ชมการแสดงแสง สี เสียง เหตุการณ์เด่น ๆ ในอดีตกาล
4. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (Business Tourism) มีลักษณะเด่น คือ การประชุมหรือพบปะกัน หรือการสัมมนา ซึ่งมักจะรวมการท่องเที่ยวประเภทอื่น ๆ ด้วย

5. การท่องเที่ยวเพื่อชมวัฒนธรรม (Culture Tourism) เป็นการเดินทางเพื่อสัมผัส และใน บางครั้งเข้าร่วมวิถีชีวิตเก่า ๆ ที่หาได้ยาก ท้องถิ่นเก่า ๆ ที่มีความน่าสนใจ เป็นที่ดึงดูดความสนใจ เช่น เครื่องแต่งกายตามประเพณี การเร่ร่อนบ้าน การแสดงศิลปะและหัตถกรรมโบราณ เป็นต้น

6. การท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ (Ethnic Tourism) เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ที่จะสังเกตเห็น แสดงออกทางวัฒนธรรมและแบบแผนการใช้ชีวิตของประชากรต่างเผ่าพันธุ์ ซึ่งรวมทั้งไปเยือน บ้านเกิดเมืองนอน การเข้าร่วมพิธีกรรมรำฟ้อน และเข้าร่วมพิธีทางศาสนาต่าง ๆ

7. การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม (Environmental Tourism) เน้นสิ่งดึงดูดใจที่เป็นสิ่งธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากกว่าที่เน้นขายชาติพันธุ์ มนุษย์ การกลับคืนสู่ธรรมชาติ รวมทั้งการถ่ายรูป ปีนเขา ล่องแก่ง และการตั้งแคมป์

วรรณ วลัยวานิช (2546: 17-18) กล่าวว่า ประเภทของการท่องเที่ยวสามารถแบ่งได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง เป็นการท่องเที่ยวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ ประกอบกับความอยากรู้อยากเห็น เพื่อชมวิิวทิวทัศน์ วัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่นต่าง ๆ หรือท่องเที่ยวไปตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน บางครั้งเป็นการไป เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ และสถานที่พักอาศัย การท่องเที่ยวแบบนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ราคาค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว และสิ่งดึงดูดความสนใจของสถานที่แต่ละแห่ง

2. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนและสุขภาพ เป็นการใช้เวลาว่าง เพื่อพักผ่อนร่างกายและสมอง อาจจะรวมถึงการพักผ่อนหลังการเจ็บป่วย โดยใช้เวลาพักผ่อนในสถานที่ที่สุดเท่าที่จะทำได้ สถานที่ไปพักจะ เลือกที่สงบ สะอาด สบาย อากาศบริสุทธิ์ เช่น ชายทะเล หรือบนภูเขาที่ห่างไกลจากความอึกทึก ครึกโครม

3. การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรม เป็นการท่องเที่ยวที่มักจะมีจุดประสงค์ที่จะศึกษาหา ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวด้วย เป็นการศึกษาค้นคว้า ความเป็นอยู่ทั้งในแง่มนุษย์วิทยาและสังคมวิทยา เช่น ชมโบราณสถาน เป็นต้น

4. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา เป็นการไปชมการแข่งขันกีฬาที่ตนสนใจ หรือ เป็นการท่องเที่ยว เพื่อ ไปเล่นกีฬา หรือออกกำลังกาย ซึ่งการท่องเที่ยวประเภทนี้สถานที่ที่จะไปเป็นสิ่งดึงดูดให้เกิดการ ท่องเที่ยว เช่น ชายทะเล หรือการเดินทางไปเพื่อยิงนก ตกปลา เป็นต้น

5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ การประชุม และสัมมนา การท่องเที่ยวประเภทนี้มักจะแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไว้สำหรับการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแบบนี้สิ่งที่จะเป็นปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยว คือ

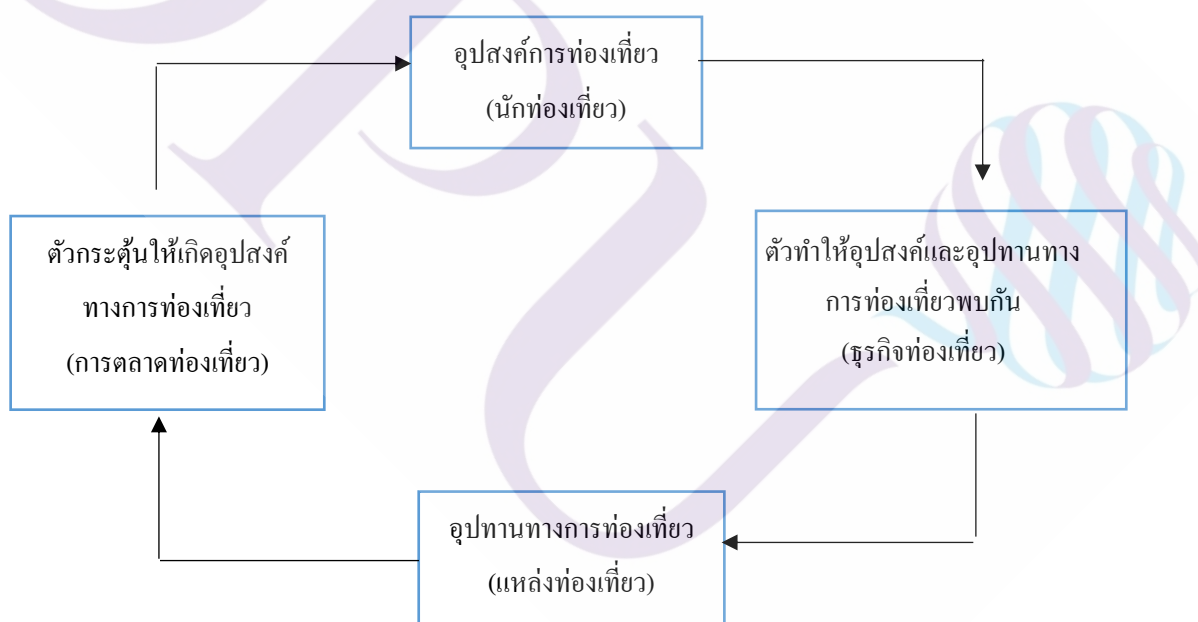
ต้องมีสถานที่ ที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ มีสถานที่พักอาศัย หรือ โรงแรม และระบบการคมนาคมที่ดี สะดวกรวดเร็ว

6. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา คือ การที่บุคคลไปต่างประเทศเพื่อการศึกษา ศึกษาดูงาน หรือวิจัย หรือการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัย

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

Pike Steven (2008กล่าวถึง คุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวว่า แหล่งท่องเที่ยวเป็น การผสมผสานระหว่างผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ประสบการณ์ และการนำเสนอทรัพยากรที่จับต้องไม่ได้อื่น ๆ แก่ผู้บริโภค สิ่งสำคัญ คือ แหล่งท่องเที่ยวเป็นสถานที่ซึ่งนักท่องเที่ยวจะเดินทางมาเยี่ยมชมหรือพักอาศัย ดังนั้นแหล่งท่องเที่ยวควรประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการจัด โปรแกรมการท่องเที่ยว (Available package) ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) กิจกรรม (Activities) การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary Service)

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2549, น. 3-4) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของการท่องเที่ยวมี 4 องค์ประกอบ ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2-1 องค์ประกอบที่สำคัญของการท่องเที่ยว

ที่มา : บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2549

จากภาพที่ 2.1 จะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวขึ้นจะต้องมีอุปทานทางการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวก่อน และจึงใช้การตลาดท่องเที่ยวเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดอุปสงค์ทางการท่องเที่ยวหรือนักท่องเที่ยว จากนั้นนักท่องเที่ยวจะใช้ธุรกิจท่องเที่ยวอันประกอบด้วยธุรกิจขนส่ง ธุรกิจที่พัก ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจเกี่ยวกับสถานบันเทิง ธุรกิจนำเที่ยว และธุรกิจจำหน่ายสินค้าที่ระลึก โดยใช้วิธีการขนส่งเป็นพาหนะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว และเข้ามาใช้บริการของธุรกิจท่องเที่ยวอื่น ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว

พยอม ธรรมบุตร (2549) ได้แบ่งองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ได้แก่ การมีระบบโครงสร้าง พื้นฐานที่เหมาะสม เช่น ระบบคมนาคม สนามบิน ตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่ง เช่น การขนส่งทางอากาศ ทางบก และทางน้ำ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึง จุดหมายปลายทาง (Destination) หรือแหล่งท่องเที่ยว (Attraction)

2) การมีที่พักแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว (Accommodation) ที่ต้องการค้างคืน ได้แก่ ที่พักประเภทต่าง ๆ เช่น โรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ โฮมสเตย์ ที่พักแรมประเภทต่าง ๆ จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับต่าง ๆ กัน ซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับต่าง ๆ กัน ได้แก่ กักตักคาร์ สระว่ายน้ำ ฟิตเนสเซ็นเตอร์ ซาวน่า ศูนย์กลางธุรกิจและสิ่งอำนวยความสะดวก

3) แหล่งท่องเที่ยว (Attraction) นับเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญสูงสุด ของการเดินทาง เพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่น เช่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เช่น ปราสาทพนมรุ้ง แสดงถึงความรุ่งเรืองของอาณาจักรขอม การท่องเที่ยวชนบทเพื่อสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน เรียนรู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

4) กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) และกิจกรรมนันทนาการ (Tourist Activities and Recreational Activities) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในยุคปัจจุบันเพราะการ ท่องเที่ยวมิได้หมายถึง เพียงแค่การเดินทางไปชม โบราณสถาน อนุสาวรีย์ ความงดงามของ ธรรมชาติเท่านั้น แต่เป็นการที่นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การเดินป่า การล่อง แก่งในแม่น้ำ การปีนหน้าผา การดำน้ำ การตกปลาหมึกในทะเลลึก ตลอดจนการร่วมกิจกรรมกับ ชุมชนเจ้าบ้าน

5) บริการเบ็ดเตล็ดทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว (Ancillary) อาทิเช่น บริการด้านร้านอาหาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์ สถานบริการ น้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา เป็นต้น

จากความรู้เรื่ององค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่นักวิชาการได้อธิบายไว้ นั้น มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันกับทฤษฎี 5A ของ Tourism Western Australia (2008) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) เช่น
 - สิ่งดึงดูดใจเชิงธรรมชาติ (Natural Attractions)
 - สิ่งดึงดูดใจที่มนุษย์สร้างขึ้น (Built Attractions) รวมถึงกิจกรรมที่มนุษย์ จัดขึ้น ซึ่งเป็นสาเหตุให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว เช่น สวนสนุก และกิจกรรมการ ประชุม (Meeting, Incentive, Exhibition, Convention (MICE)
 - สิ่งดึงดูดใจเชิงศิลปวัฒนธรรม (Cultural Attractions)
 - สิ่งดึงดูดใจเชิงชุมชนสัมพันธ์ (Social Attractions)
2. กิจกรรม (Activities) สถานที่ท่องเที่ยวควรจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ (Activities) ที่ นักท่องเที่ยว สามารถทำในช่วงเวลาที่พำนักและท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้น เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ ของการ ท่องเที่ยวและช่วงเวลาพักผ่อนของนักท่องเที่ยว กิจกรรมต่าง ๆ ควรมีความหลากหลาย และตรงกับ ความต้องการของนักท่องเที่ยวด้วย อาทิ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจับจ่ายใช้สอย กิจกรรม ทางทะเล เช่น ดำน้ำ ว่ายน้ำ เป็นต้น

กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว เช่น

 - กิจกรรมเดินป่า
 - กิจกรรมดูนก
 - กิจกรรมส่องสัตว์
 - กิจกรรมแสง สี เสียง ในสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ เป็นต้น
3. การเข้าถึง (Access) สภาพการเข้าถึง (เส้นทางคมนาคม) หมายถึง สภาพการ คมนาคมไปสู่แหล่ง ท่องเที่ยวอื่น ๆ มีความสะดวกสบาย เหมาะต่อการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น เพียงใดโดยพิจารณา จากระยะทาง จากจุดศูนย์กลางการท่องเที่ยวมาสู่แหล่งท่องเที่ยว เช่น ระยะทาง จากตัวเมือง ซึ่งจะเป็นศูนย์กลาง การท่องเที่ยวของพื้นที่นั้น เป็นต้น พิจารณาจากลักษณะ การเดินทางว่าเป็นอย่างไร เช่น โดยรถยนต์เรือ หรือการเดินทาง สภาพของเส้นทางเอื้ออำนวยต่อ การเดินทางมากขึ้นเพียงใด มีสภาพเป็นถนนคอนกรีต ลาดยาง ลูกกรัง หรือถนนดิน ถ้าเป็นแม่น้ำลำ คลอง ต้องใช้เรือหรือแพ มีสิ่งกีดขวางหรือไม่ และถ้าเป็นทางเท้า สภาพทางเดินดีหรือไม่ ระยะ ทางเดินเหมาะกับนักท่องเที่ยวเพียงใด การจัดหาพาหนะสะดวกหรือยาก และค่าจ้างแพงหรือถูก เป็นต้น ดังนั้น ตัวแปรที่ใช้ในการประเมินสภาพการเข้าถึง อาจพิจารณาได้จาก ความสะดวก อุปสรรคหรือสิ่งกีด ขวางการเดินทาง ลักษณะการเดินทาง และสภาพถนน การคมนาคมขนส่งและ ความสะดวกในการเดินทางมายังแหล่ง ท่องเที่ยว (Access) เช่น
 - เทียบบิน
 - การตรวจคนเข้าเมือง

- รถโดยสารสาธารณะ

- สภาพถนนหนทาง

นอกจากนี้การเข้าถึงในแหล่งท่องเที่ยวยังหมายถึงสิ่งที่สามารถทำให้นักท่องเที่ยวรู้จัก และทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายขึ้น เช่น การลงเว็บไซต์ เป็นต้น

4. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง สิ่งบริการ ขึ้นพื้นฐานต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อ การท่องเที่ยว และระบบสาธารณูปการ ซึ่งมีอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ ที่นักท่องเที่ยวสามารถจะ ใช้ได้อย่างสะดวกสบายมากน้อยเพียงใด เช่น ที่พักแรม ร้านอาหารและเครื่องดื่ม สถานเริงรมย์ สถานบริการอื่น ๆ ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ สถาน รักษาพยาบาล สถานีตำรวจ หรือระบบ รักษาความปลอดภัย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะพิจารณาทั้ง ปริมาณและคุณภาพควบคู่กันไป และถ้าหาก ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว นั้นไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบถ้วน ก็จะพิจารณาถึง ความ สะดวกและความใกล้เคียงที่จะไปอาศัยใช้บริการสิ่ง อำนวยความสะดวกจากแหล่งชุมชนข้างเคียงได้ ยากง่ายเพียงใด ดังนั้น ตัวแปรที่ใช้ในการประเมิน สิ่งอำนวยความสะดวก อาจพิจารณาได้จาก ระบบสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ การให้บริการ บ้านพัก สถานบริการต่าง ๆ ระบบสื่อ ความหมายและระบบการจัดการ

สิ่งอำนวยความสะดวก ณ แหล่งท่องเที่ยว (Destination Amenities) เช่น

- ร้านอาหาร

- ร้านค้าต่าง ๆ เช่น ร้านขายของ บริษัทบริการการท่องเที่ยว ร้านของที่ระลึก

- การบริการอื่น ๆ เช่น ร้านตัดผม ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ร้านเช่ารถ

- ระบบสาธารณูปโภค

- ตู้เอทีเอ็ม

- สถานีตำรวจ โรงพยาบาล ฯลฯ

5. ที่พัก (Accommodation) สถานที่ท่องเที่ยวควรมีจำนวนที่พักที่เพียงพอ พร้อมทั้ง มีความหลากหลาย ด้านราคาและการบริการและมีความเหมาะสมต่อสถานที่ และที่พักควรอยู่ไม่ ไกลจากแหล่ง ท่องเที่ยวมากนัก ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายและ มีความ ปลอดภัยที่พักในแหล่งท่องเที่ยว (Accommodation) เช่น

- โรงแรม

- รีสอร์ท

- บังกะโล

- เกสต์เฮาส์ ฯลฯ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบการท่องเที่ยว คือความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว (Available package) สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) กิจกรรม (Activities) การเข้าถึง (Access) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ที่พัก (Accommodation) ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการนำแนวความคิดมาใช้ในการศึกษาในวิจัยต่อไป

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยดึงดูด

ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) เป็นปัจจัยดึงดูดจากตัวแหล่งท่องเที่ยวเองที่กระตุ้นให้ บุคคลตัดสินใจเลือกเดินทางไปท่องเที่ยวยังแหล่ง แหล่งท่องเที่ยวใดแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ที่จะดึงดูดให้ นักท่องเที่ยวเดินทางไปเพื่อตอบสนองความต้องการที่ เกิดขึ้น เช่น ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว ความ สะดวกสบายในการเดินทาง ชื่อเสียง ความหลากหลาย ของกิจกรรม ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว ภาพลักษณ์ และอื่น ๆ

(Dann, 1977 และ Crompton, 1979 อ้างใน นิรันดร ทพิไชย, 2550) ปัจจุบันนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะไม่นิยม เดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ไกล ๆ เนื่องจากเสียทั้ง เวลาและค่าใช้จ่ายจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้า บริเวณนั้นไม่มีสิ่งดึงดูดใจก็จะไม่เกิดการท่องเที่ยวขึ้น นั่นแสดงให้เห็นว่า สถานที่ที่นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางไปจะต้องมีสิ่งดึงดูดใจซึ่งนอกจากความสวยงามแล้วยังต้องมีองค์ประกอบพื้นฐาน ได้แก่ สะพาน ถนน สนามบิน ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น สถานที่พักแรม ร้านอาหาร

ปัจจัยผลักดัน (Push Factors) หมายถึง ความรู้สึก ความต้องการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล และกระตุ้นให้คนมีความต้องการที่จะเดินทางไปเพื่อการท่องเที่ยว หรือเป็นมูลเหตุภายในของตัวบุคคล ที่จูงชวนความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยว มาสโลว์ ได้กล่าวถึงเรื่องของปัจจัยผลักดันไว้ว่า “คนจะมีพฤติกรรมแสดงออกต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง” ดังนั้น ความต้องการ ที่แตกต่างกันของนักท่องเที่ยวแต่ละคนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดพฤติกรรมการแสดงออกดังนี้

1. นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการที่จะผ่อนคลายความเครียดและให้ได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ความบันเทิง ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการทางกาย
2. นักท่องเที่ยวต้องการพาหนะเดินทาง ที่พัก สถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหารที่ปลอดภัยและสะอาด ผู้บริการที่จริงใจให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ถูกต้อง จะทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกปลอดภัยและมั่นคง
3. นักท่องเที่ยวคาดหวังที่จะให้ผู้บริการทักทาย หรือให้ความสำคัญกับการปรากฏตัวของตนอยู่เสมอ และคาดหวังให้ผู้บริการจดจำชื่อ นามสกุล ข้อมูลส่วนตัวของตนได้อย่างถูกต้อง เพราะแสดงถึงการเป็นที่ยกย่องยอมรับนับถือในสังคมนั้น ๆ

4. นักท่องเที่ยวบางคนเดินทางท่องเที่ยวเพื่อให้เห็น ได้ยิน ได้ลองสิ่งแปลกใหม่ของสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ และได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่มีคุณภาพเพื่อสะสมประสบการณ์ ที่เสริมสร้างความเชื่อมั่นและศักดิ์ศรีของตน

5. นักท่องเที่ยวบางคนนิยมเดินทาง และสำรวจท้องถิ่นต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยไม่สนใจว่า ท้องถิ่นนั้นมีสิ่งอำนวยความสะดวกและอยู่ใกล้เมืองหรือไม่ นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ จะเรียนรู้หรือพยายาม ทำความรู้จักเข้าใจวัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น และมักจดจำหรือบันทึกสิ่งที่ได้พบเห็น เพื่อเป็นการบันทึกประสบการณ์ และความสำเริงของตน นักท่องเที่ยวแต่ละคนมีพฤติกรรม ที่ไม่เหมือนกันและนักท่องเที่ยวคนหนึ่ง ๆ ก็อาจมีพฤติกรรมที่หลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับ ความต้องการของแต่ละบุคคล

วรรณ วลัยวานิช (2546) และมากไปกว่านั้นจะต้องมีการนำเสนอข้อมูล และภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ด้วย เช่นกัน เพื่อนำไปสู่การชักจูงหรือเป็นแรงจูงใจให้ นักท่องเที่ยวออกเดินทาง

Cee Goossens (2000) จากการวิเคราะห์ปัจจัยดึงดูดหรือปัจจัยจูงใจ (Pull Factors) ในการท่องเที่ยวในประเทศไทยพบว่า ประเทศไทยนับว่าเป็นประเทศที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มี อิทธิพลในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยว ไม่ว่าจะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีไทย ซึ่งมีลักษณะโดดเด่นที่ สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้

ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์ (2532) โดยสามารถแบ่งประเภททรัพยากร การท่องเที่ยวได้เป็น 3 ประเภทคือ

- 1) แหล่งท่องเที่ยว ทางธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน น้ำตก ภูเขา ทะเล และหาดทราย
- 2) แหล่งท่องเที่ยวทาง ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศาสนา ได้แก่ วัด พิพิธภัณฑ์ อุทยานประวัติศาสตร์ และ พระบรมมหาราชวัง และ
- 3) แหล่งท่องเที่ยวทาง ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม ได้แก่ งาน ประเพณี วิถีชีวิต สินค้าพื้นเมือง (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2529)

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้น ยังพบนักวิชาการที่ ได้นำเสนอแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีแรงจูงใจที่เป็น ปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูดในการท่องเที่ยวอีก มากมาย โดยมองว่าทั้ง 2 ปัจจัยเป็นการตัดสินใจ 2 เรื่องที่แตกต่างกันออกไป และเป็นคนละช่วงเวลา อาทิ เช่น

Dann (1977:186) ได้กล่าวว่า ปัจจัยผลักดันในการ ท่องเที่ยวคือ ปัจจัยที่ทำให้คนอยากที่จะเดินทาง ท่องเที่ยวประกอบด้วย

- 1) Physical Needs ความ ต้องการที่ตอบสนองความต้องการทางร่างกาย
- 2) Social Needs ความต้องการในการเดินทางเพื่อให้ โอกาสในการเข้าสังคม
- 3) Culture Needs ความ ต้องการที่จะศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรม ชนชาติ และการดำรงชีวิตที่แตกต่างไปจากที่อยู่อาศัยเดิม
- 4) Esteem/ Prestige Needs ความต้องการความภาคภูมิใจที่ตนได้ เดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ
- 5) Novelty Needs ความต้องการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ สถานที่ใหม่ ๆ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยดึงดูดในการท่องเที่ยวที่เป็นปัจจัยที่ จะนำไปสู่การกำหนดสถานที่ที่นักท่องเที่ยวต้องการ ไปเยือน เช่น หากปัจจัยผลักดันในการเดินทางท่องเที่ยวคือ ต้องการไปผ่อนคลายความเครียดจากการทำงาน เขา อาจเลือกไปสถานที่ที่เงียบ ๆ ไม่ต้องการพบปะผู้คน แต่ หากปัจจัยผลักดันในการเดินทางท่องเที่ยว คือการสร้าง ความภาคภูมิใจให้กับตนเอง การเลือกสถานที่ท่องเที่ยว อาจจะเป็นสถานที่ซึ่งมีชื่อเสียงและเป็นที่นิยมทั่วไป

Compton (1979:408) กล่าวว่า ปัจจัยที่จะผลักดันในการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยทางด้านจิตวิทยาสังคมประกอบด้วย

- 1) การหลีกเลี่ยงจากความจำเจใน ชีวิตประจำวัน
 - 2) การค้นหาและประเมินตนเอง
 - 3) การพักผ่อนหย่อนใจ
 - 4) ความรู้สึกมีเกียรติ
 - 5) การกลับสู่ ความเป็นตัวเอง
 - 6) การได้เยี่ยมเยือนญาติพี่น้อง
 - 7) การมีโอกาสสร้างสัมพันธ์ภาพทางสังคมกับบุคคลอื่น
- ส่วนปัจจัยดึงดูดหรือปัจจัยทางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยว ประกอบด้วย

- 1) การได้พบสิ่งแปลกใหม่ และ
- 2) การได้ ศึกษาเรียนรู้

Uysal and Hagan (1993: 798) ได้อธิบายไว้ว่า ปัจจัยผลักดันในการท่องเที่ยว ประกอบด้วย

- 1) แรงจูงใจ ได้แก่ ความต้องการหลีกเลี่ยงความจำเจและความเครียด จากการทำงาน ความต้องการการพักผ่อนหรือผ่อนคลาย ความชอบส่วนบุคคล และความต้องการมีสุขภาพ ร่างกายที่แข็งแรง และ

2) ปัจจัยด้านสังคมและ ประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ การศึกษา เชื้อชาติ อาชีพ และความเป็นอยู่ในครอบครัว และ

3) ความรู้ทางการตลาด

ส่วนปัจจัยดึงดูดในการ ท่องเที่ยวประกอบด้วย

1) ลักษณะจุดหมายปลายทาง ได้แก่ ภูมิอากาศ ความเป็นมาทางด้านประวัติศาสตร์ ความสวยงามของภูมิประเทศ ชายหาด เหตุการณ์ทาง วัฒนธรรมที่สำคัญ และกิจกรรมสันทนาการ

2) ความสะดวกสบายและการเข้าถึงได้ ได้แก่ ระบบการคมนาคม ขนส่ง ที่พัก ร้านอาหาร บริษัทนำเที่ยว และ

3) ภาพลักษณ์ด้านการตลาด ได้แก่ ภาพลักษณ์ของ จุดหมายปลายทางที่จะท่องเที่ยว คุณภาพการบริการ และการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เป็นต้น

Klenosky (2002: 385) กลับมองว่าปัจจัย ผลักดันและปัจจัยดึงดูดไม่ควรถูกมองว่าเป็น การตัดสินใจที่แยกออกจากกันแต่ควรเกี่ยวเนื่องกัน ปัจจัย ภายในหรือปัจจัยผลักดัน คือ ความ ต้องการทางด้านจิตใจ ของคนกระตุ้นให้เกิดความต้องการในการท่องเที่ยว ใน ขณะเดียวกันปัจจัย ภายนอกหรือปัจจัยดึงดูดคือ ตัวแหล่งท่องเที่ยวเองมีส่วนในการดึงดูดให้เดินทางไปยังแหล่ง ท่องเที่ยวนั้น ๆ

สรุปได้ว่า ปัจจัยผลักดัน (Push Factors) เป็นเพียงมูลเหตุภายในของตัวบุคคลที่จุดชนวน ความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยว หลังจากนั้นการตัดสินใจเลือกที่จะเดินทางท่องเที่ยวไปยัง สถานที่นั้น จะขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) ที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทาง ไป ณ จุดหมายปลายทางเหล่านั้น เพื่อตอบสนองความต้องการที่เกิดขึ้น

2.6 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กุลนิภัทร์ บุญรุ่ง (2553) การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยว เกาะสมุย ของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเกาะสมุย ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเกาะสมุย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการท่องเที่ยว ด้านข้อมูล ข่าวสารในการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ผลการ เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเกาะสมุย ของ นักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีสถานภาพ

สมรส รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ การตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเกาะสมุย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

วรัญญา เทพวัลย์ (2545) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยสาเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยตัดสินใจเลือกมาคยอง จังหวัดเชียงราย จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ตัดสินใจมาเที่ยว คยองคยองนั้นเนื่องจากคยองคยองมีปัจจัยทางกายภาพที่พร้อม มีวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม มีความร่มรื่น นอกจากนี้ยังมีปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน อันได้แก่ ถนนหนทางที่กว้างขวาง มีน้ำ ไฟฟ้า สาธารณูปโภค พร้อม ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบาย พฤติกรรมการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวคยองคยอง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความเคารพเลื่อมใสในสมเด็จพระเจ้า ดังนั้น จึงต้องการมานมัสการพระรูปของสมเด็จพระเจ้าที่พระตำหนักบนคยองคยอง นอกจากนั้นคยองคยองนั้นยังเป็นโครงการในพระราชดำริ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ และรู้จักคยองคยองทางโทรทัศน์ หรือญาติแนะนำมา

รุ่งรวี คล้ายสุวรรณ (2553) การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เดินทางท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในจังหวัดชลบุรี ทราบถึงปัญหาและอุปสรรค ในการตัดสินใจเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี ของนักท่องเที่ยวชาวไทย การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ โดยกลุ่มตัวอย่าง คือนักท่องเที่ยว ชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่าง โดยวิธีแบบ สดวก และการวัดผลครั้งเดียว โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผลวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 25-34 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่ำกว่า หรือเท่ากับ 10,000 บาทต่อเดือน และ 20,001-30,000 บาท และส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยจังหวัดชลบุรี พบว่า นักท่องเที่ยว ที่มาเดินทางท่องเที่ยว ในจังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการท่องเที่ยว มากกว่าประสบ ปัญหาในการท่องเที่ยว ส่วนนักท่องเที่ยวที่มาเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่ประสบ ปัญหาในการท่องเที่ยวในเรื่องการสร้างถนนและการคมนาคมที่ไม่สะดวก และ นักท่องเที่ยว มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ถนน นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจภายหลังจากการท่องเที่ยว ความคุ้มค่าภายหลังจากการท่องเที่ยว และความตั้งใจจะมาท่องเที่ยว จังหวัดชลบุรีอีกครั้ง ข้อเสนอแนะในการเดินทางท่องเที่ยว ในจังหวัดชลบุรี พบว่า ให้ความเห็นส่วนใหญ่ในเรื่องถนนหนทางไม่ดี เดินทางลำบาก รองลงมา คือ ราคาอาหารและเครื่องดื่มแพงเกินความเป็นจริง ส่วนนักท่องเที่ยวที่การเดินทางท่องเที่ยว ในจังหวัดชลบุรี มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะน้อยที่สุด คือ ราคาของที่ระลึกแพงเกิน

ความเป็นจริง ผลการศึกษาจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศและอายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในจังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกันไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดชลบุรี แตกต่างกันสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยความนิยม ปัจจัยด้านการคมนาคม มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สุธาสินี ชวนไชยะกุล (2553) การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว เกาะล้าน จังหวัดชลบุรี ของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ แรงจูงใจในการท่องเที่ยว ระดับการมีอิทธิพลของสื่อ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เคยไปท่องเที่ยวเกาะล้าน จำนวน 400 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 21-30 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท การมีอิทธิพลของสื่อด้านอินเทอร์เน็ตในระดับมาก พฤติกรรมการท่องเที่ยวเกาะล้านของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่าระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว 2 วัน ช่วงเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวคือวันหยุดสุดสัปดาห์ สถานที่พักแรมคือ รีสอร์ท เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ผลการทดสอบสมมติฐานที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า 1) ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเกาะล้านของนักท่องเที่ยวชาวไทย 2) ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ได้แก่ ทางด้านกายภาพและสรีระศาสตร์ ด้านสังคมสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ด้านวัฒนธรรม จิตวิทยา ด้านความบันเทิงและความเพลิดเพลิน และด้านธุรกิจงานที่ทำ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเกาะล้านของนักท่องเที่ยวชาวไทย

วิภา วัฒนพงษ์ชาติ (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดเพชรบุรี โดยผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่จะเดินทาง มาจังหวัดเพชรบุรีในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยเดินทางมากับครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน เพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อน แหล่งท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางไปได้แก่ หาดชะอำ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เขาวิ้ง หาดเจ้าสำราญ และนิยม พักค้างคืนตามโรงแรม บ้านเพื่อน ญาติ บังกะโล รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่จะพิจารณาให้ ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยด้านที่ตั้งและระยะทางเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากต่อการตัดสินใจเดินทางมาจังหวัดเพชรบุรี และพิจารณาให้ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์

เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลปานกลางต่อการตัดสินใจเดินทางมาจังหวัดเพชรบุรี สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับสิ่งกระตุ้นทางการตลาดนั้น พบว่าอายุ สถานภาพ การศึกษา รายได้ และภูมิลำเนา มีความสัมพันธ์กับสิ่งกระตุ้นทางการตลาด

กัลยา สมมาตย์ (2541: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวทะเลในเขตจังหวัดเพชรบุรี” โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาสภาพทั่วไปของนักท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยว พฤติกรรมการท่องเที่ยว ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะใช้เวลานานเฉลี่ย 1-2 คืน ในการมาแต่ละครั้งจะมีค่าใช้จ่ายด้านที่พัก 500 – 1,499 บาทต่อครั้ง นักท่องเที่ยวที่มีอายุ เพศ อาชีพ การศึกษา และภูมิลำเนาแตกต่างกันให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาเที่ยวไม่แตกต่างกัน ส่วนรายได้และสถานภาพของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

จากที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ วิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการศึกษาตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้โดยมีวิธีการค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

3.1 ประเภทของงานวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เก็บข้อมูลโดยวิธีแจกแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3.2 ประชากร และการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 400 คน ที่เดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ในการทำวิจัยในครั้งนี้ โดยมีคำถามชนิดปลายปิด และจะแจกแบบสอบถามให้แก่ นักท่องเที่ยว โดยการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย คำถาม 4 ข้อ โดยสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยเป็นแบบปลายปิด (Close ended question) ให้เลือกตอบในช่องที่กำหนด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งหมด 5 ด้าน คือ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านที่พัก ด้านความปลอดภัยและด้านการคมนาคม ประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิด (Close ended question) จำนวน

17 ข้อ โดยแต่ละ คำถามจะมีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด สำหรับเกณฑ์กำหนดระดับความคิดเห็นของประชาชนจะใช้มาตรวัดแบบ Likert scale question ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

3.4 การรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ทำวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวม โดยใช้แบบสอบถามใช้วิธีการให้ตอบแบบสอบถาม (Self-administered Questionnaire)

3.4.2 การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไป จำนวน 400 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 400 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

3.4.3 การรวบรวมโดยนำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำมาดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยใช้วิธีการประมวลผลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ

3.5.2 วิเคราะห์ข้อมูลของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ

3.5.3 ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติเชิงอนุมานทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติ t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ 2 กลุ่ม ใช้สถิติ One-way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 3 ขึ้นไป และหากพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบ LSD (Least significant difference test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยในการเลือกเดินทาง ของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม โดยเก็บข้อมูลด้วยการออกชุดแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด ซึ่งเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในม่อนแจ่ม เป็นเครื่องมือในการศึกษา และนำเสนอผลการศึกษารวมทั้งอภิปรายผลในรูปแบบตาราง ซึ่งมีผลการดำเนินงานวิเคราะห์ออกมา ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลจะมีสัญลักษณ์ต่าง ๆ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

X	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	หมายถึง	จำนวนของตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์
t-test	หมายถึง	ค่าสถิติสำหรับทดสอบค่าเฉลี่ยของ 1 กลุ่ม และ 2 กลุ่ม
F-test	หมายถึง	ค่าสถิติสำหรับทดสอบค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม
df	หมายถึง	ค่าความเป็นอิสระ (degree of freedom)
MS	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสองของคะแนนเบี่ยงเบน/ค่าความแปรปรวน
SS	หมายถึง	ผลรวมกำลังสองของคะแนนเบี่ยงเบน
p	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าความถี่ ร้อยละ จำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	171	42.8
หญิง	229	57.2
รวม	400	100.0
2. อายุ		
20-30 ปี	80	20.0
30-40 ปี	192	48.0
40-50 ปี	72	18.0
50-60 ปี	56	14.0
รวม	400	100.0
3. การศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษา/ มัธยมศึกษา/ ปวช.	64	16.0
อนุปริญญา/ ปวส	120	30.0
ปริญญาตรี	174	43.5
สูงกว่าปริญญาตรี	42	10.5
รวม	400	100.0
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
10,000 บาท หรือต่ำกว่า	59	14.7
10,000 – 20,000 บาท	99	24.8
20,000– 30,000 บาท	154	38.5
30,000–40,000 บาท	88	22.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็น นักท่องเที่ยวชาวไทยอายุตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 400 คน ที่เดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 57.2 และเพศชาย จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.8

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 30-40 ปี จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 รองลงมา 20-30 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 และ 40-50 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0

การศึกษาสูงสุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมา อนุปริญญา/ ปวส จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 และประถมศึกษา/ มัธยมศึกษา/ ปวช. จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000-30,000 บาท จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 รองลงมา 10,001-20,000 บาท จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 และ 30,000-40,000 บาท จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านแหล่งท่องเที่ยว

ด้านแหล่งท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.	แปลผล
สถานที่ท่องเที่ยวม่อนแจ่ม มีความสวยงาม อากาศบริสุทธิ์ และมีความเป็นธรรมชาติ	3.79	0.77	มาก
ม่อนแจ่มมีการปรับภูมิทัศน์พื้นที่โดยรวม เหมาะสมกับการเป็นสถานที่ท่องเที่ยว	3.61	0.90	มาก
ม่อนแจ่มมีกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้เลือก อย่างหลากหลาย เช่น เก็บสตอร์เบอร์รี่ ชมวิถีชีวิตชาวเขาเผ่าม้ง ฯลฯ	3.54	0.92	มาก
บนม่อนแจ่มมีมุมสวย ๆ ไว้สำหรับถ่ายภาพคู่กับบรรยากาศที่ธรรมชาติ	3.74	0.85	มาก
รวม	3.67	0.86	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่า สถานที่ท่องเที่ยวม่อนแจ่ม มีความสวยงาม อากาศบริสุทธิ์ และมีความเป็นธรรมชาติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 รองลงมา บนม่อนแจ่มมีมุมสวย ๆ ไว้สำหรับถ่ายภาพคู่กับบรรยากาศที่ธรรมชาติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 และม่อนแจ่มมีการปรับภูมิทัศน์พื้นที่โดยรวม เหมาะสมกับการเป็นสถานที่ท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยในการเลือกเดินทาง
ด้านที่พัก

ด้านที่พัก	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ที่พักบนม่อนแจ่มมีอากาศที่บริสุทธิ์ มีวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม	3.89	0.70	มาก
ที่พักบนม่อนแจ่มมีรีสอร์ทให้เลือกหลากหลาย	3.47	0.87	มาก
ราคาที่พักบนม่อนแจ่มไม่แพง	3.44	0.82	มาก
รวม	3.60	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นปัจจัยในการเลือกเดินทาง
ด้านที่พัก โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อแล้วพบว่า ที่พักบน
ม่อนแจ่มมีอากาศที่บริสุทธิ์ มีวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 รองลงมา
ที่พักบนม่อนแจ่มมีรีสอร์ทให้เลือกหลากหลาย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 และราคาที่พัก
บนม่อนแจ่มไม่แพง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านความปลอดภัย

ด้านความปลอดภัย	\bar{X}	S.D.	แปลผล
บนม่อนแจ่มมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว	3.43	0.90	มาก
มีมาตรฐานการดูแล และการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพของแหล่งท่องเที่ยว	3.73	0.70	มาก
มีป้ายประกาศเตือนให้นักท่องเที่ยวระวังทรัพย์สินมีค่าหายชัดเจน	3.61	0.77	มาก
รวม	3.59	0.79	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่า มีมาตรฐานการดูแล และการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 รองลงมา ที่มีป้ายประกาศเตือนให้นักท่องเที่ยวระวังทรัพย์สินมีค่าหายชัดเจน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และบนม่อนแจ่มมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยในการเลือกเดินทางด้านการคมนาคม

ด้านการคมนาคม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ระยะทางจากสนามบินมายังม่อนแจ่มไม่ไกล	3.73	0.83	มาก
สถานที่ท่องเที่ยวมีความสะดวกในการเดินทางมาท่องเที่ยว	3.58	0.79	มาก
มีป้ายบอกทางมายังสถานที่ท่องเที่ยวชัดเจน	3.72	0.62	มาก
รวม	3.67	0.75	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นปัจจัยในการเลือกเดินทางด้านการคมนาคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อแล้วพบว่า ระยะทางจากสนามบินมายังม่อนแจ่มไม่ไกล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 รองลงมา มีป้ายบอกทางมายังสถานที่ท่องเที่ยวชัดเจน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และสถานที่ท่องเที่ยวมีความสะดวกในการเดินทางมาท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
บนม่อนแจ่มมีห้องน้ำเพียงพอที่รองรับนักท่องเที่ยว	3.69	0.60	มาก
มีร้านสะดวกซื้อครบครันเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว	3.62	0.58	มาก
มีร้านอาหารเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว	3.66	0.63	มาก
มีแผ่นป้าย/สัญลักษณ์ต่าง ๆ ชัดเจน เหมาะสม	3.56	0.63	มาก
มีพื้นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	3.63	0.61	มาก
รวม	3.63	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่า บนม่อนแจ่มมีห้องน้ำเพียงพอที่รองรับนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 รองลงมา มีร้านอาหารเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และมีพื้นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจบริเวณแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ในภาพรวม

ปัจจัยในการเลือกเดินทาง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านแหล่งท่องเที่ยว	3.67	0.86	มาก
ด้านที่พัก	3.60	0.80	มาก
ด้านความปลอดภัย	3.59	0.79	มาก
ด้านการคมนาคม	3.67	0.75	มาก
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ	3.63	0.61	มาก
ภาพรวม	3.63	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นปัจจัยในการเลือกเดินทาง ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านแหล่งท่องเที่ยว และ ด้านการคมนาคม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 รองลงมา ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ด้านที่พัก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

สามารถเขียนสมมติฐานได้ดังนี้

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

สถิติที่ใช้ในการทดสอบ จะใช้การทดสอบค่า t (Independent Sample t-test) เพื่อใช้ทดสอบกลุ่มตัวอย่าง นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น จะยอมรับ สมมติฐานหลัก (H_1) ก็ต่อเมื่อ Sig มีค่าน้อยกว่า 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐาน แสดงดังนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการทดสอบค่าแปรปรวน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตาม เพศ โดยใช้ t-test

ปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่	t	df	Sig.
ด้านแหล่งท่องเที่ยว	.986	398	.325
ด้านที่พัก	-.464	398	.643
ด้านความปลอดภัย	.118	398	.906
ด้านการคมนาคม	.306	398	.760
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ	-.361	398	.718

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.8 แสดงผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามเพศ พบว่า ทุกด้าน มีค่า Sig. มากกว่า 0.05 แสดงว่า ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

สามารถเขียนสมมติฐานได้ดังนี้

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

สถิติที่ใช้ในการทดสอบ จะใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยเริ่มจากการทดสอบความแปรปรวนจากตาราง ANOVA จะยอมรับสมมติฐาน (H_1) ก็ต่อเมื่อค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าน้อยกว่า 0.05 หากค่าแปรปรวนของข้อมูลทุกกลุ่มไม่เท่ากันจะทำการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการทดสอบแบบ LSD เพื่อหาว่าคู่เฉลี่ยใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตาม อายุ

ด้านแหล่งท่องเที่ยว	SS	Df	MS	f	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	8.439	3	2.813	5.649	.001*
ภายในกลุ่ม	197.192	396	.498		
รวม	205.631	399			
ด้านที่พัก	SS	Df	MS	f	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.992	3	.664	1.641	.179
ภายในกลุ่ม	160.230	396	.405		
รวม	162.222	399			
ด้านความปลอดภัย	SS	Df	MS	f	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.375	3	.458	1.181	.317
ภายในกลุ่ม	153.726	396	.388		
รวม	155.101	399			
ด้านการคมนาคม	SS	Df	MS	f	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.646	3	.549	1.821	.143
ภายในกลุ่ม	119.340	396	.301		
รวม	120.986	399			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ	SS	Df	MS	f	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.476	3	.159	.807	.490
ภายในกลุ่ม	77.887	396	.197		
รวม	78.363	399			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 แสดงผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามอายุ พบว่า ด้านแหล่งท่องเที่ยว มีค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_0) หมายความว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน ในด้านแหล่งท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงทดสอบความแตกต่างจำแนกตามอายุ โดยใช้การทดสอบแบบ LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามอายุ ด้านแหล่งท่องเที่ยว

อายุ	\bar{X}	20-30 ปี	30-40 ปี	40-50 ปี	50-60 ปี
20-30 ปี	3.48	-	.312* (.001)	.001 (.988)	.238 (.053)
30-40 ปี	3.80		-	.310* (.002)	.073 (.492)
40-50 ปี	3.49			-	.237 (.060)
50-60 ปี	3.72				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.10 เมื่อทดสอบความแตกต่าง ปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามอายุ ด้านแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่

นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีอายุ 30-40 ปี มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว มากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีอายุ 20-30 ปี

นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีอายุ 40-50 ปี มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว มากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีอายุ 30-40 ปี

สมมติฐานที่ 3 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

สามารถเขียนสมมติฐานได้ดังนี้

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

สถิติที่ใช้ในการทดสอบ จะใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยเริ่มจากการทดสอบความแปรปรวนจากตาราง ANOVA จะยอมรับสมมติฐาน (H_1) ก็ต่อเมื่อค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าน้อยกว่า 0.05 หากค่าแปรปรวนของข้อมูลทุกกลุ่มไม่เท่ากันจะทำการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการทดสอบแบบ LSD เพื่อหาว่าคู่เฉลี่ยใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของนักท่องเที่ยวยุโรป จำแนกตาม ระดับการศึกษา

ด้านแหล่งท่องเที่ยว	SS	Df	MS	f	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.686	3	.229	.442	.723
ภายในกลุ่ม	204.945	396	.518		
รวม	205.631	399			
ด้านที่พัก	SS	Df	MS	f	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.705	3	.902	2.238	.083
ภายในกลุ่ม	159.518	396	.403		
รวม	162.222	399			
ด้านความปลอดภัย	SS	Df	MS	f	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.340	3	.447	1.151	.328
ภายในกลุ่ม	153.761	396	.388		
รวม	155.101	399			
ด้านการคมนาคม	SS	Df	MS	f	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.851	3	.284	.935	.424
ภายในกลุ่ม	120.136	396	.303		
รวม	120.986	399			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ	SS	Df	MS	f	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.008	3	.003	.013	.998
ภายในกลุ่ม	78.356	396	.198		
รวม	78.363	399			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 แสดงผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวที่ขอนแก่น จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าทุกด้าน มีค่า Sig. มากกว่า 0.05 แสดงว่า ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวที่ขอนแก่น จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวที่ขอนแก่น จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

สามารถเขียนสมมติฐานได้ดังนี้

H_0 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวที่ขอนแก่น จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวที่ขอนแก่น จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

สถิติที่ใช้ในการทดสอบ จะใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยเริ่มจากการทดสอบความแปรปรวนจากตาราง ANOVA จะยอมรับสมมติฐาน (H_1) ก็ต่อเมื่อค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าน้อยกว่า 0.05 หากค่าแปรปรวนของข้อมูลทุกกลุ่มไม่เท่ากันจะทำการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการทดสอบแบบ LSD เพื่อหาว่าคู่เฉลี่ยใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ด้านแหล่งท่องเที่ยว	SS	Df	MS	f	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.250	3	.417	.807	.490
ภายในกลุ่ม	204.381	396	.516		
รวม	205.631	399			
ด้านที่พัก	SS	Df	MS	f	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.850	3	.617	1.523	.208
ภายในกลุ่ม	160.372	396	.405		
รวม	162.222	399			
ด้านความปลอดภัย	SS	Df	MS	f	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.710	3	1.237	3.234	.022*
ภายในกลุ่ม	151.391	396	.382		
รวม	155.101	399			
ด้านการคมนาคม	SS	Df	MS	f	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.733	3	.244	.805	.492
ภายในกลุ่ม	120.253	396	.304		
รวม	120.986	399			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ	SS	Df	MS	f	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.195	3	.732	3.804	.010*
ภายในกลุ่ม	76.168	396	.192		
รวม	78.363	399			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.12 แสดงผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวที่ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ด้านความปลอดภัย และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ มีค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_0) หมายความว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวที่ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกันในด้านความปลอดภัย และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงทดสอบความแตกต่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้การทดสอบแบบ LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้านความปลอดภัย

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	\bar{X}	10,000 บาท หรือต่ำกว่า	10,000 – 20,000 บาท	20,000– 30,000 บาท	30,000– 40,000 บาท
10,000 บาท หรือต่ำกว่า	3.69	-	.210* (.039)	.215* (.023)	.024 (.816)
10,000 – 20,000 บาท	3.63		-	.005 (.945)	.186* (.041)
20,000– 30,000 บาท	3.53			-	.191* (.021)
30,000–40,000 บาท	3.56				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 เมื่อทดสอบความแตกต่าง ปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้านความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่

นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท, 20,000– 30,000 บาท มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 บาท หรือต่ำกว่า

นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,000–40,000 บาท มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท, 20,000– 30,000 บาท

ตารางที่ 4.14 แสดงผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	\bar{X}	10,000 บาท หรือต่ำกว่า	10,000 – 20,000 บาท	20,000– 30,000 บาท	30,000– 40,000 บาท
10,000 บาท หรือต่ำกว่า	3.63	-	.087 (.227)	.089 (.182)	.047 (.516)
10,000 – 20,000 บาท	3.64		-	.117* (.002)	.039 (.540)
20,000– 30,000 บาท	3.63			-	.137* (.019)
30,000– 40,000 บาท	3.62				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 เมื่อทดสอบความแตกต่าง ปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่

นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000– 30,000 บาท มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท

นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,000– 40,000 บาท มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มากกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000– 30,000 บาท

ตารางที่ 4.15 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 3 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 4 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยในการเลือกเดินทาง ของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวที่เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่เชียงใหม่ มีผลการสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้นักท่องเที่ยวชาวไทยอายุ ตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่เชียงใหม่ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 57.2 มีอายุ 30-40 ปี จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000-30,000 บาท จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5

จากการศึกษา ปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เลือกเดินทางมาท่องเที่ยวที่เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ สามารถแยกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1. ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่า สถานที่ท่องเที่ยวที่เชียงใหม่ มีความสวยงาม อากาศบริสุทธิ์ และมีความเป็นธรรมชาติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 รองลงมา บนม่อนแจ่ม มีมุมสวย ๆ ไว้สำหรับถ่ายภาพคู่กับบรรยากาศที่ธรรมชาติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 และม่อนแจ่มมีการปรับภูมิทัศน์พื้นที่โดยรวม เหมาะสมกับการเป็นสถานที่ท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61

2. ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านที่พัก โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่า ที่พักบนม่อนแจ่มมีอากาศที่บริสุทธิ์ มีวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 รองลงมา ที่พักบนม่อนแจ่มมีรีสอร์ทให้เลือกหลากหลาย อยู่ใน

ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 และราคาที่พักบนม่อนแจ่มไม่แพง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44

3. ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่า มีมาตรฐานการดูแล และการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพของแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 รองลงมา ที่มีป้ายประกาศเตือนให้นักท่องเที่ยวระวังทรัพย์สินมีค่าหายชัดเจน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และบนม่อนแจ่มมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43

4. ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านการคมนาคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่า ระยะทางจากสนามบินมายังม่อนแจ่มไม่ไกล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 รองลงมา มีป้ายบอกทางมายังสถานที่ท่องเที่ยวชัดเจน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และสถานที่ท่องเที่ยวมีความสะดวกในการเดินทางมาท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58

5. ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้วพบว่า บนม่อนแจ่มมีห้องน้ำเพียงพอที่รองรับนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 รองลงมา มีร้านอาหารเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และมีพื้นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจบริเวณแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63

เมื่อทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปสมมติฐาน ได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน ในด้านแหล่งท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้ต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีปัจจัยในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน ในด้านความปลอดภัย และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 การอภิปรายผล

จากการศึกษา ปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ สามารถแยกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1. ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า สถานที่ท่องเที่ยวม่อนแจ่มมีความสวยงาม อากาศบริสุทธิ์ และมีความเป็นธรรมชาติ อีกทั้งบนม่อนแจ่มมีมุมสวย ๆ ไว้สำหรับถ่ายภาพคู่กับบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ และมีการปรับภูมิทัศน์พื้นที่โดยรวม เหมาะสมกับการเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรัญญา เทพวัลย์ (2545) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยสาเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวไทย ตัดสินใจเลือกมาดอยตุง จังหวัดเชียงราย พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความเคารพเลื่อมใสในสมเด็จพระเจ้า ดั่งนั้น จึงต้องการมานมัสการพระรูปของสมเด็จพระเจ้าที่พระตำหนักบนดอยตุง นอกจากนั้นดอยตุงนั้นยังเป็นโครงการในพระราชดำริ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ และรู้จักดอยตุงทางโทรทัศน์ หรือญาติแนะนำมา อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภา วัฒนพงศ์ชาติ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่จะเดินทาง มาจังหวัดเพชรบุรี ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยเดินทางมากับครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน เพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อน แหล่งท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางไปได้แก่ หาดชะอำ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เขาวิ้ง หาดเจ้าสำราญ และนิยม พักค้างคืนตาม โรงแรม บ้านเพื่อน ญาติ บังกะโล รีสอร์ท เกสท์เฮาส์ นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่จะพิจารณาให้ ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยว

2. ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านที่พัก โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า สถานที่พักบนม่อนแจ่มมีอากาศที่มีความบริสุทธิ์ และมีวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม อีกทั้งมีรีสอร์ทให้เลือกหลากหลาย และราคาที่พักบนม่อนแจ่มไม่แพงอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยา สมมาตย์ (2541: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจ เลือกท่องเที่ยวทะเลในเขตจังหวัดเพชรบุรี” พบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะใช้เวลาพำนักเฉลี่ย 1-2 คืน ในการมาแต่ละครั้งจะมีค่าใช้จ่ายด้านที่พัก 500 – 1,499 บาทต่อครั้ง อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาลินี ชวนไชยะกุล (2553) การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการ

ท่องเที่ยว เกาะล้าน จังหวัดชลบุรี ของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวเกาะล้านของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีสถานที่พักผ่อนคือ รีสอร์ท ที่มีอากาศที่มีความบริสุทธิ์ และมีธรรมชาติที่สวยงาม

3. ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าสถานที่ท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มีมาตรฐานการดูแล และมีการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพของแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งมีป้ายประกาศเตือนให้นักท่องเที่ยวระมัดระวังทรัพย์สินที่มีค่าหายอย่างชัดเจน และบนม่อนแจ่มมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลนิกัทธิ์ บุญรุ่ง (2553) การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยว เกาะสมุย ของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า ด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก เกาะสมุยมีมาตรฐานการดูแลที่ดี และมีป้ายเตือนนักท่องเที่ยวอย่างชัดเจน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณญา เทพวัลย์ (2545) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยสาเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทย ตัดสินใจเลือกมาคยองตุง จังหวัดเชียงราย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก คยองตุงมีมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว อย่างสม่ำเสมอ

4. ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านการคมนาคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าสถานที่ท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่มีระยะทางเดินทางจากสนามบินมายังม่อนแจ่มไม่ไกลมากนัก อีกทั้งมีป้ายบอกทางมายังสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน และมีความสะดวกในการเดินทางมาท่องเที่ยว อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งรวี คล้ายสุวรรณ (2553) การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัจจัยด้านการคมนาคม มีความสัมพันธ์ต่อ การตัดสินใจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภา วัฒนพงศ์ชาติ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่จะเดินทาง มาจังหวัดเพชรบุรี ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยเดินทางมากับครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน เพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อน แหล่งท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางไปได้แก่ หาดชะอำ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เขาวิ้ง หาดเจ้าสำราญ และนิยม พักค้างคืนตามโรงแรม บ้านเพื่อน ญาติ บังกะโล รีสอร์ท เกสต์เฮาส์

5. ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า บนม่อนแจ่มมีห้องน้ำที่เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว อีกทั้งมีร้านอาหาร และมีพื้นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลนิกัทธิ์ บุญรุ่ง (2553) การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยว เกาะสมุย ของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเกาะสมุย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เนื่องจาก เกาะสมุยมีร้านอาหารที่มีความหลากหลายและมีพื้นที่พักผ่อนให้กับนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรัญญา เทพวัลย์ (2545) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยสาเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทย ตัดสินใจเลือกมาคยองจุง จังหวัดเชียงราย พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ตัดสินใจมาเที่ยว คยองจุงนั้นเนื่องจากคยองจุงมีปัจจัยทางกายภาพที่พร้อม มีวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม มีความร่มรื่น นอกจากนี้ยังมีปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานอัน ได้แก่ ถนนหนทางที่กว้างขวาง มีน้ำ ไฟฟ้า สาธารณูปโภค พร้อม ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบาย

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. จากการศึกษา ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ม่อนแจ่มมีกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้เลือก อย่างหลากหลาย เช่น เก็บสตอร์เบอร์รี่ ชมวิถีชีวิตชาวเขาเผ่าม้ง ฯลฯ นักท่องเที่ยว ให้ความสำคัญเห็นน้อยที่สุด ดังนั้น จึงควรมีการพัฒนาและวางแผนการทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการจูงใจให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวที่ม่อนแจ่มมากยิ่งขึ้น
2. จากการศึกษา ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านที่พัก พบว่า ราคาที่พักบนม่อนแจ่มไม่แพง นักท่องเที่ยว ให้ความสำคัญเห็นน้อยที่สุด ดังนั้น ควรมีการวางแผน และปรับปรุงด้านราคาที่พักให้มีความเหมาะสมกับการมาพักของนักท่องเที่ยว เพื่อทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเข้าใช้บริการมากยิ่งขึ้น
3. จากการศึกษา ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านความปลอดภัย พบว่า บนม่อนแจ่มมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว ให้ความสำคัญเห็นน้อยที่สุด ดังนั้น ควรมีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยให้กับนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวมากที่สุด
4. จากการศึกษา ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านการคมนาคม พบว่า สถานที่ท่องเที่ยว มีความสะดวกในการเดินทางมาท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว ให้ความสำคัญเห็นน้อยที่สุด ดังนั้น ควรมีการวางแผนและปรับปรุงการเดินทางให้กับนักท่องเที่ยวที่จะมาเที่ยวที่ม่อนแจ่มให้มีความสะดวกและรวดเร็ว อีกทั้งปลอดภัยมากที่สุด
5. จากการศึกษา ปัจจัยในการเลือกเดินทาง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ พบว่า มีแผ่นป้าย/สัญลักษณ์ต่าง ๆ ชัดเจน เหมาะสม นักท่องเที่ยว ให้ความสำคัญเห็นน้อยที่สุด ดังนั้น ควรมีการสำรวจและเพิ่มป้าย/สัญลักษณ์ต่าง ๆ ชัดเจน เพื่อทำให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาเส้นทางและเข้าใจในการท่องเที่ยวที่ม่อนแจ่มมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษา เพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวแปรอื่น ๆ ในการวิจัย ที่อาจส่งผลต่อการวิจัยที่ชัดเจนขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนขึ้น และสามารถนำมาพัฒนาปรับปรุง แก้ไข การท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรทำการศึกษา ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการมาการท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ว่าเป็นอย่างไร มีอะไรบ้างที่ต้องแก้ไข เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม ให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2549). การท่องเที่ยว. *วารสารสัมพันธ์*, 8(93), 1-8.
- กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด. (2560). *รายได้จากนักท่องเที่ยว ปี 2558*. สืบค้น 2 เมษายน 2562, จาก <http://www.prachinburi.go.th/yut-prachin/yut-prachin.html>.
- กัลยา สมมาตย์. (2541). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวทะเลในเขตจังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2529). *ความหมายของการท่องเที่ยว*. สืบค้น 2 เมษายน 2562, จาก <https://tourismatbuu.wordpress.com>.
- คุณนิภัทร์ บุญรุ่ง. (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวชาวไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- โครงการหลวง. (2556). *การพักที่ม่อนแจ่ม*. สืบค้น 2 เมษายน 2562, จาก <https://travel.mthai.com/>.
- ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2542). *การวางแผนและการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฉลองศรี พิมลสมพงษ์. (2550). *การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นันทัช วรรณถนอม (2552). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ : สามลดา.
- ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์. (2532). *ปฏิกิริยาทัศนคติและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ททท. (2554). *วิถีแห่งธรรมชาติ*. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.).
- ท่าอากาศยานเชียงใหม่. (2560). *ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย*. สืบค้น 2 เมษายน 2562, จาก <https://www.airportthai.co.th/th>.
- ธิดารัตน์ คีรี. (2548). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. สาขาบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- น้ำฝน จันทร์นวล. (2555). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวจีน ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. สาขาบริหารธุรกิจการท่องเที่ยวการโรงแรม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสตมฟอร์ด.

- นิรันดร ทัพไชย. (2550). *กลยุทธ์การตลาดในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2549). *การพัฒนาและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- พยอม ธรรมบุตร. (2549). *เอกสารประกอบการเรียนการสอนเรื่องหลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรประภา พานิช. (2557). *คุณภาพการให้บริการของสถานที่ท่องเที่ยวที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. สาขาการตลาด. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2549). *การท่องเที่ยว*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รุ่งรวี คล้ายสุวรรณ. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. สาขาการจัดการ โรงแรมและการท่องเที่ยว. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วรรณมา วงษ์วานิช. (2539). *ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรรณมา วงษ์วานิช. (2546). *ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรัญญา เทพวัลย์. (2545). *ปัจจัยสาเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. สาขาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิกิพีเดีย. (2561). *เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ใกล้เมืองเชียงใหม่*. สืบค้น 2 เมษายน 2562, จาก <https://th.wikipedia.org>.
- วิภา วัฒนพงศ์ชาติ. (2542). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. สาขาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิมล จิโรจพันธ์ ประชิต สกฤษณ์พัฒน์ และ อุดม เขยกิจวงศ์. (2548). *การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*. กรุงเทพฯ: แสงดาว
- ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ. (2551). *อำเภอแม่ริม*. สืบค้น 2 เมษายน 2562, จาก <http://www.amphoe.com/main.php>.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2560). *รายงานของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา*. สืบค้น 2 เมษายน 2562, จาก <https://www.kasikornresearch.com>.

- สมชาติ อุ่อ้น. (2552). *การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการวางแผน*. นครปฐม: ภาควิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว. (2552). *การท่องเที่ยวตามองค์การท่องเที่ยวแห่งโลก*. สืบค้น 2 เมษายน 2562, จาก <https://www.moe.go.th/>.
- สุชาลีณี ชวนไชยะกุล. (2553). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว เกาะล้าน จังหวัดชลบุรี ของนักท่องเที่ยวชาวไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. สาขาการจัดการอุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุษณีย์ ศรีภูมิ. (2544). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวทัศนศึกษาในเขตฐานทัพเรือสัตหีบ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการตลาด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาษาต่างประเทศ

- Cee G., (2000). From concept to reality in implementing the Knowledge Triangle. *European Journal of Engineering Education*, 41(3), 353-368.
- Compton, R. T. (1979). The power-inversion adaptive array: concept and performance. *IEEE Transactions on Aerospace and Electronic Systems*, (6), 803-814.
- Dann, G. M. (1977). Anomie, ego-enhancement and tourism. *Annals of tourism research*, 4(4), 184-194.
- Goeldner, C. R., & Ritchie, J. B. (2006). *Tourism: Principles, Practices, Philosophies*, 2.
- Klenosky, D. B. (2002). The “pull” of tourism destinations: A means-end investigation. *Journal of travel research*, 40(4), 396-403.
- Pike, S. (2008). Consumer-based brand equity for Australia as a long-haul tourism destination in an emerging market. *International marketing review*, 27(4), 434-449.
- Uysal, M., & Hagan, L. A. R. (1993). Motivation of pleasure travel and tourism. *Encyclopedia of hospitality and tourism*, 21, 798-810.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ปัจจัยการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว “ม่อนแจ่ม” จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบการศึกษา ระดับมหาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการ การท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือของท่านในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูล ที่ท่านให้ถือเป็นความลับและจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ในภาพรวมเท่านั้น

แบบสอบถามข้อมูลชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาในการให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ท่านเลือกเพียงคำตอบเดียว

1. เพศ

1. () ชาย
2. () หญิง

2. อายุ

1. () 20-30 ปี 2. () 31 – 40 ปี
3. () 41-50 ปี 4. () 51 – 60 ปี

3. การศึกษาสูงสุด

1. () ประถมศึกษา/ มัธยมศึกษา/ ปวช. 2. () อนุปริญญา/ ปวส
3. () ปริญญาตรี 4. () สูงกว่าปริญญาตรี

4. รายได้เฉลี่ย / เดือน

1. () 10,000 บาท หรือต่ำกว่า 2. () 10,000 – 20,000 บาท
3. () 20,000– 30,000 บาท 4. () 30,000–40,000 บาท

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยในการเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่มแจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพื่อแสดงระดับความคิดเห็น ต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการเลือกเดินทางท่องเที่ยว

ปัจจัยในด้านต่าง ๆ ที่ทำให้ท่านเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวม่อนแจ่ม	มีผลต่อการเลือกเดินทางท่องเที่ยวของท่าน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านแหล่งท่องเที่ยว					
1. สถานที่ท่องเที่ยวม่อนแจ่ม มีความสวยงาม อากาศบริสุทธิ์ และมีความเป็นธรรมชาติ					
2. ม่อนแจ่มมีการปรับภูมิทัศน์พื้นที่โดยรวม เหมาะสมกับการเป็นสถานที่ท่องเที่ยว					
3. ม่อนแจ่มมีกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้เลือกอย่างหลากหลาย เช่น เก็บสตอเบอรี่ ชมวิถีชีวิตชาวเขาเผ่าม้ง ฯลฯ					
4. บนม่อนแจ่มมีมุมสวย ๆ ไร่ สำหรับถ่ายภาพคู่กับบรรยากาศที่ธรรมชาติ					
ด้านที่พัก					
1. ที่พักบนม่อนแจ่มมีอากาศที่บริสุทธิ์ มีวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม					
2. ที่พักบนม่อนแจ่มมีรีสอร์ทให้เลือกหลากหลาย					
3. ราคาที่พักบนม่อนแจ่มไม่แพง					

ปัจจัยในด้านต่าง ๆ ที่ทำให้ ท่านเลือกเดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม	มีผลต่อการเลือกเดินทางท่องเที่ยวของท่าน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านความปลอดภัย					
1. บนม่อนแจ่มมีเจ้าหน้าที่รักษา ความปลอดภัยเพียงพอแก่ นักท่องเที่ยว					
2. มีมาตรฐานการดูแล และการ รักษาความปลอดภัยที่มี ประสิทธิภาพของแหล่ง ท่องเที่ยว					
3. มีป้ายประกาศเตือนให้ นักท่องเที่ยวระวังทรัพย์สินมีค่า หายชัดเจน					
ด้านการคมนาคม					
1. ระยะทางจากสนามบินมายัง ม่อนแจ่มไม่ไกล					
2. สถานที่ท่องเที่ยวมีความ สะดวกในการเดินทางมา ท่องเที่ยว					
3. มีป้ายบอกทางมายังสถานที่ ท่องเที่ยวชัดเจน					

ปัจจัยในด้านต่าง ๆ ที่ทำให้ ท่านเลือกเดินทางมาท่องเที่ยว ม่อนแจ่ม	มีผลต่อการเลือกเดินทางท่องเที่ยวของท่าน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ					
1. บนม่อนแจ่มมีห้องน้ำ เพียงพอที่รองรับนักท่องเที่ยว					
2. มีร้านสะดวกซื้อครบครัน เพียงพอต่อความต้องการของ นักท่องเที่ยว					
3. มีร้านอาหารเพียงพอต่อการ รองรับนักท่องเที่ยว					
4. มีแผ่นป้าย/สัญลักษณ์ต่าง ๆ ชัดเจน เหมาะสม					
5. มีพื้นที่สำหรับพักผ่อนหย่อน ใจบริเวณแหล่งท่องเที่ยว					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

หรรษา ศรีสุวรรณ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2553 คณะ IT สาขา BIT เทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ประสบการณ์การทำงาน

ธุรกิจส่วนตัว

